

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Освітня програма	28799 Психологія. Практична психологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28799
Назва ОП	Психологія. Практична психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гірняк Андрій Несторович, Балахтар Валентина Візиторівна, Марчак Тетяна Андріївна, Михальчук Юлія Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.04.2024 р. – 03.04.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://fileview.ukr.net/?url=https://mail.ukr.net/api/public/file_view/list%3Ftoken%3DDUJL_Vg1hHaXnCAUQIhDpBQVRpSqSzQEumy2SZySMbkyk44zqAPDHbanbff7xWod6I7YrnL6YqTgXrOB8QihDa8XW3EUuP-62S8I:3e_geIC19OX86iik%26r%3D1712870940214&default_mode=view&lang=ru#start=1

Програма візиту експертної групи https://fileview.ukr.net/?url=https://mail.ukr.net/api/public/file_view/list%3Ftoken%3DDUJL_Vg1hHaXnCAUQIhDpBQVRpSqSzQEumy2SZySMbkyk44zqAPDHbanbff7xWod6I7YrnL6YqTgXrOB8QihDa8XW3EUuP-62S8I:3e_geIC19OX86iik%26r%3D1712870940214&default_mode=view&lang=ru#start=0

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького починаючи із повномасштабної війни на території України, переживає унікальну історію відродження та розвитку, історію, де на тлі зміни керівного складу закладу відбувається стрімкий розвиток та прогрес. Багатоідейність та енергійність ректорки ЗВО Наталі Фалько, чіткість у баченні стратегічного розвитку менеджменту університету, відданість освіті та науці з боку НПП, сприяло започаткуванню низки проєктів, підписанню меморандумів про співпрацю та угод із численними закладами вищої, середньої та дошкільної освіти, підприємствами, установами та організаціями, що удосконалює усі напрямки діяльності університету. Окупація території м. Мелітополь для університетської родини на чолі з ректоркою стало викликом та поштовхом для зміни стратегії. ЕГ переконалаась у розвитку ОП та освітньої діяльності за ОП впродовж останніх 2-х років, що цілковито відповідає місії-меседжу: «100 років Незламності!» ОП посіла I місце в ТОП-10 ОП за результатами вступної кампанії у ЗВО у 2023 році. Результатом реалізації проєктів, грантів, підписаних меморандумів про співпрацю, що започатковано та розпочато реалізацію у МДПУ ім.Б.Хмельницького буде: 1) залучення численної кількості професіоналів-практиків, роботодавців та інших стейкхолдерів до читання лекторіїв, проведення тренінгових, розвивальних, профілактичних заходів; 2) отримання здобувачами досвіду спілкування з різними цільовими групами, ознайомлення з особливостями роботи в різних секторах (державному, муніципальному, громадському, приватному), що надасть їм можливість відстежити тренди розвитку галузі, ринку праці, сформує їх мобільність, готовність до роботи у консультаційних центрах з надання психологічної допомоги, лікувально-профілактичних закладах, рекрутингових компаніях, оздоровчих закладах тощо; 3) залучення до консультування населення м. Запоріжжя дозволить магістрам розвивати свої практичні навички в контексті надання консультацій, проведення профілактичних лекторіїв, тренінгових занять, участі у супервізіях тощо. Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, на переконання ЕГ, є потужним закладом вищої освіти, унікальним своєю стійкістю, силою духу, прагненням змін та розвитку!

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

У 2024 р. розпочинається робота кафедри психології над проєктом ERASMUS+ Boosting University Psychological Resilience and Wellbeing in (Post) War Ukrainian Nation (BURN), що реалізовуватиметься в Україні та дозволить розвивати та удосконалювати освітній, науковий, міжнародний та інші напрями розвитку ЗВО. Міська влада м.Запоріжжя затвердила фінансування проєкту «Відновлення та зміцнення психічного здоров'я та життєстійкості населення», реалізація якого відбуватиметься на базі кафедри психології. В межах проєкту «Підвищення університетської психологічної стійкості та добробуту повоєнного українського народу» будуть започатковано ОК англійською мовою на ОП з 2024-2025 н.р, планується відкриття «Центру резилієнтності» для надання психологічної допомоги здобувачам, НПП, громаді міста. Студентське самоврядування ЗВО виграло проєкт від уряду Данії «Майстерня розвитку органів студентського самоврядування». У січні 2024 р. кафедра психології виграла тендер на надання послуги з організації та проведення наукового курсу за темою «Сучасні психологічні технології подолання травми війни у роботі з дітьми» (замовник - Міжнародний Фонд Охорони Здоров'я та Навколишнього Середовища «Регіон Карпат»). За рішенням Мелітопольської міської ради Запорізької області VIII скликання затверджено міську цільову програму «Відновлення і зміцнення психічного здоров'я та життєстійкості населення» на базі IT-лабораторії психологічної та психофізіологічної допомоги, що реалізується із листопада 2023 р. Про інтернаціоналізацію закладу свідчить чинні 103 договори із закордонними ЗВО, установами, міжнародними організаціями, фундаціями та посольствами (17 з яких підписано у 2023 р). До реалізації ОП залучено кваліфікованих НПП стаж науково-педагогічної діяльності яких перебуває у діапазоні від 14 до 31 року, а частина з них є авторами та тренерами тренінг-практикумів, психотерапевтами, керівниками психологічних центрів, психологами-волонтерами. Усі НПП мають опубліковані статті у виданнях, які належать до наукометричних видань Web of Science (сукупно 23 статті), Scopus (сукупно 26 статей). ЗВО сприяє професійному розвитку НПП через власні програми, у співпраці з провідними ЗВО України та зарубіжжя. 9 з 10 НПП залучених до реалізації ОП пройшли підвищення кваліфікації у Польщі, Чехії, США, Естонії, Молдові, Німеччині, а 8 із 10 залучені до реалізації освітнього проєкту Erasmus+Модуль Жана Моне. Наявні програми реалізації внутрішньої і зовнішньої академічної мобільності. НПП послуговується в оцінюванні 3-рівневою таксономією Б.Блума (когнітивний, емоційний, діяльнісний рівні завдань), а фіксація оцінок здійснюється на платформі Moodle або в Електронному журналі оцінювання. На зразковому рівні оформлено документально: протоколи засідань кафедри, таблиці змін в ОП тощо. В академічній спільноті ЗВО сформована висока культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за ОП. ЕГ відзначає інформаційно-наповнений сайт ЗВО, легкий у пошуці усієї необхідної інформації.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ вважає, що підготовка до захисту кваліфікаційної роботи, яка, згідно графіку освітнього процесу, відбувається із 2-го навчального семестру та передбачає створення певного унікального продукту здобувачем ВО, формує ЗК, СК та ПРН останнього, що не відображено у матриці забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними ОК ОП. Аналіз згенерованих звітів Unіcheck трьох кваліфікаційних робіт, наданих на запит ЕГ, дав змогу виявити незначні недоліки в оформленні посилань на літературні джерела здобувачами. ЕГ рекомендує: 1) переглянути (за наступного перегляду ОП) можливість досягнення ЗК, СК та ПРН ОК «Атестація (підготовка та захист кваліфікаційної роботи)»; 2) посилити увагу наукових керівників на забезпеченні у здобувачів ВО навичок коректності оформлення посилань та культури цитувань у кваліфікаційних роботах; проводити процедуру попереднього захисту кваліфікаційних робіт або призначити нормоконтролера за кількістю активно використаних джерел і норм їхнього бібліографічного оформлення (впродовж 2024 р.).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Метою ОПП є «забезпечення теоретичної і практичної підготовки фахівців у галузі психології, здатних розв'язувати складні практичні завдання професійної діяльності, здійснювати інновації, вирішувати широке коло завдань психологічної допомоги, у тому числі особам з особливими освітніми потребами та особам, які опинилися у складних життєвих ситуаціях». Це узгоджено із: 1) одним із основних завдань університету: «формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської активності та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та організовуватися в сучасних умовах» (с. 4 Статуту); 2) місією ЗВО «служіння народу України через генерацію нового знання для успішного соціально-економічного та культурного розвитку країни, залучення до цього процесу молоді, навчання професіоналів майбутнього, створення осередку свободи інтелектуальної творчості, збереження й поширення національних і світових культурних ідеалів, цінностей і принципів свободи, активне долучення до світової євроінтеграції» (с. 8 Стратегії розвитку на 2023-2028 роки); 3) місією-меседжем: «100 років Незламності!»; 3) функціональним напрямом «Освіта і наука» Стратегії розвитку ЗВО, що відображено у стратегічних пріоритетах: «Забезпечення якісних освітніх послуг», «Задоволення актуальних потреб ринку праці у кваліфікованих фахівцях» тощо (с. 10-11). У 2024 р. розпочинається робота кафедри психології над проектом ERASMUS+ Boosting University Psychological Resilience and Wellbeing in (Post) War Ukrainian Nation (BURN), що реалізуватиметься в Україні та дозволить розвивати та удосконалювати напрями Стратегії розвитку університету, що передбачає активне залучення здобувачів ОП до його реалізації, а також професіоналів-практиків та інших стейкхолдерів до аудиторних занять. Міська влада м. Запоріжжя затвердила фінансування проекту «Відновлення та зміцнення психічного здоров'я та життєстійкості населення», реалізація якого відбуватиметься на базі кафедри психології ЗВО, планується відкриття «Центру резиліентності» для надання психологічної допомоги як здобувачам та НПП університету, так і громаді міста, що дозволить магістрам розвивати свої практичні навички в контексті надання консультацій, проведенні профілактичних лекторіїв, тренінгових занять, участі у супервізіях тощо. Як результат, здобувачі ВО отримують якісну підготовку до майбутньої професійної діяльності із консультативних центрів з надання психологічної допомоги, реабілітаційних центрів, оздоровчих закладах тощо. Після подій 2022 року, за словами гаранта, було зроблено переорієнтацію ОП на два основних вектори: 1) психологічну допомогу особам, що опинилися у складних життєвих ситуаціях, передусім, ВПО, в тому числі дітям-ВПО; 2) стратегія розвитку міста та області, що орієнтовані на підготовку фахівців до роботи з особами з ООП, передусім, в освітньому процесі, що, власне, відображує унікальність ОП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОП розроблено робочою групою у складі: НПП кафедри психології, стейкхолдерів, роботодавців, здобувачів ВО. На ОП редакції 2023 р. було отримано рецензії від науковців України: доктора психол. наук, проф., академіка О.І.Кононенко, канд.пед.наук, в.о.Управління освіти Мелітопольської міської ради Г.А.Шиліної (ознайомлення з

програмою та написання на неї рецензії підтверджено на фокус-групі із роботодавцями). У вкладці «Обговорення освітніх програм» на сайті університету представлено результати врахування кафедрою пропозицій і побажань стейкхолдерів – витяги з протоколів засідань кафедри психології, таблиці пропонованих змін, проекти ОП. Так, згідно витягу з протоколу засідання кафедри психології №9 від 10.02.2023 р. на розширене засідання було запрошено стейкхолдерів – психологів-практиків, психотерапевтів, волонтерів, представників студентської ради, студентських гарантів. Витяги з протоколів №9 від 10.02.2023 р. та №13 від 9.06.2023 р. деталізують обговорення змін до ОП. Аналіз пропозицій щодо оновлення ОП дає можливість констатувати: 1) зміну годин у межах ОК; 2) оновлення переліку ОК вільного вибору (каталог ВК доповнено наступними дисциплінами: «Брендинг в діяльності психолога», «Перша психологічна допомога суб'єктам освітнього процесу», «Психологічна допомога особистості в умовах соціальної напруженості»); 3) доповнення ОК «Розвиток комунікативної компетентності та професійна етика психолога» темою «Майстерність публічних виступів»; 4) доповнення ОК «Просвітницько-пропагандистська і профілактична діяльність психолога з різними суспільними групами» темою «Технології Well-being»; 5) зміну форми контролю та семестру викладання окремих ОК; 6) оновлення баз практик та переліку тем кваліфікаційних робіт. Роботодавці: Н.М.Савченко (директорка ліцею), М.О.Мостова (директорка КЗ «Василівська ЗОШ I-III ступенів №3»), Г.А.Шиліна підтвердили на фокус-групі з роботодавцями долученість до обговорення ОП на розширеному засіданні кафедри психології. Е.Емінову – спочатку як освітнього гаранта (впродовж навчання на ОП), а потім як роботодавця залучали до обговорення ОП, де вона запропонувала включення ВК «Пропедевтика». Представників органів влади було долучено до робочої групи з обговорення ОП, що підтверджено М.О.Семікіним (заступником Мелітопольського міського голови з питань діяльності виконавчих органів влади). Троє випускників на відповідній фокус-групі підтвердили участь в обговоренні ОП на засіданнях кафедри психології та внесення пропозицій щодо її удосконалення як впродовж навчання, так і по його завершенню. Було враховано пропозиції випускників програми щодо розробки сертифікаційної програми «Інтервізійна практика» та інформування здобувачів про можливості неформальної освіти. Цікавою практикою у вдосконаленні ОП є зустрічі зі студентськими гарантами та здобувачами першого року навчання. Так, останні виокремили перелік ОК, які б вони хотіли вивчати.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Врахування розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту здійснюється через співпрацю кафедри з організаціями та установами, з якими укладено відповідні угоди / договори про: 1) співпрацю; 2) проведення практики. Про врахування галузевого та регіонального контексту йшлося на фокус-групах із гарантом, НПП, роботодавцями. ОП враховує галузевий та регіональний контекст, адже, готує фахівця-психолога, згідно зазначеного в ОП, що здатен надавати кваліфіковану психологічну допомогу, зокрема й інноваційного характеру, різним категоріям громадян, установ та організацій, у тому числі особам з ООП та особам, які опинилися у складних життєвих ситуаціях, що є надважливим у час війни для прифронтової зони. Про врахування розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту свідчить аналіз освітніх кадрових проблем у документах: Програми розвитку освіти і науки Запорізької області на 2023-2025 рр. та Стратегії регіонального розвитку Запорізької області до 2027 р., де окреслено, що після деокупації міста та регіону очевидний попит на висококваліфікованих фахівців, які володіють професійними знаннями, здатні розв'язувати актуальні завдання і практичні проблеми у сфері практичної психології для забезпечення умов, які б сприяли відновленню та збереженню психічного здоров'я. Саме на підготовку таких фахівців спрямована ОП. Л.Афанасьєвою, радницею міського голови з питань інтеграції м. Мелітополь на відкритій зустрічі було зазначено, що кафедра психології ЗВО доєдналась до розробки комплексної програми інтеграції м. Мелітополь, де разом зі здобувачами провели ряд потужних заходів у довоєнний час. Спікеркою також озвучено позицію мерії міста щодо необхідності підготовки практичних психологів. Г.А.Шиліною, керівницею управління освіти Мелітопольської міської ради було зазначено цінність та актуальність підготовки психологів для закладів з інклюзивною освітою, адже м. Мелітополь до війни нараховувало 140 дітей з інклюзією, 7 спецкласів. М.О.Семікіним, заступником Мелітопольського міського голови з питань діяльності виконавчих органів влади на фокус-групі із роботодавцями зазначено обговорення актуальності ОП на засіданні круглого столу. При розробці та локальному моніторингу ОП, за словами гаранта, було враховано досвід реалізації практико-орієнтованих ОК та практичної підготовки ЧНУ ім. Б.Хмельницького, ТНПУ. Досвід відповідних ОП КУ ім.Б.Грінченка, УДУ ім. М.Драгоманова дозволив оновити ряд ОК, наприклад, ОК «Психологія інклюзії». Зустрічі з представниками Університету ім. Адама Міцкевича у Познані в контексті реалізації проекту ERASMUS+ сприяли оновленню змісту ОК. Під час стажування Н.М.Фалько у Вищій школі економіки та інновацій (м. Люблін) та НПП, що забезпечують реалізацію ОП у закордонних ЗВО було вивчено досвід реалізації ОП Психологія і запозичено інноваційні практики формальних та неформальних систем освіти до потреб суспільства, що було підтверджено на фокус-групах.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Аналізована ОПП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом ВО за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія. Досягнення кожного ПРН забезпечується обов'язковими освітніми компонентами ОП, дисциплін вільного вибору здобувача освіти в межах університету та дисциплін

вільного вибору здобувача освіти в межах спеціальності. Підсумкова атестація, згідно стандарту, включає атестаційний екзамен та кваліфікаційну роботу магістра.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП є унікальною своєю практичною спрямованістю та фокусована на підготовку фахівця-психолога здатного надавати якісну психологічну допомогу особам з ООП та особам, які опинилися у складних життєвих ситуаціях, яких є масштабно багато у Запорізькій області, що є прифронтовою зоною. Взірцевою практикою є активний розвиток університету впродовж 2023-2024 н.р. в контексті реалізації проєктів як на національному так й міжнародному рівнях. У 2024 р. розпочинається робота кафедри психології над проєктом ERASMUS+ Boosting University Psychological Resilience and Wellbeing in (Post) War Ukrainian Nation (BURN), що дозволить залучати професіоналів-практиків, роботодавців та інших стейкхолдерів до читання лекторіїв, проведення тренінгових, розвивальних, профілактичних заходів. Миська влада м. Запоріжжя затвердила фінансування проєкту «Відновлення та зміцнення психічного здоров'я та життєстійкості населення», реалізація якого відбуватиметься на базі кафедри психології МДПУ ім.Б.Хмельницького, планується відкриття «Центру резилієнтності» для надання психологічної допомоги як здобувачам та НПП університету, так і громаді міста, що дозволить отримати здобувачами досвіду спілкування з різними цільовими групами, дасть можливість розвивати практичні навички в контексті надання консультацій, сформує їх готовність до роботи у консультаційних центрах з надання психологічної допомоги, лікувально-профілактичних закладах, рекрутингових компаніях, оздоровчих закладах тощо. В межах проєкту «Підвищення університетської психологічної стійкості та добробуту повоєнного українського народу» будуть започатковано ОК англійською мовою на другому (магістерському) рівні ВО з 2024-2025 н.р. Взірцевою практикою є наявність чіткої системи визначення цілей освітньої програми та програмних результатів навчання не лише з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів), але й з представниками органів влади, що дозволяє врахувати тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Галузевий та регіональний контекст враховано через аналіз освітніх кадрових проблем у Програмі розвитку освіти і науки Запорізької області на 2023-2025 рр. та Стратегії регіонального розвитку Запорізької області до 2027 р., де окреслено, що після деокупації міста та регіону очевидний попит на висококваліфікованих фахівців, які володіють професійними знаннями, здатні розв'язувати актуальні завдання і практичні проблеми у сфері практичної психології для забезпечення умов, які б сприяли відновленню та збереженню психічного здоров'я. Безперечно взірцевою практикою вважаємо вивчення та врахування досвіду аналогічних зарубіжних ОП в контексті реалізації проєкту ERASMUS+ в контексті оновлення змісту ОК. Під час стажування гаранта ОП та НПП, що забезпечують реалізацію ОП у закордонних ЗВО було вивчено досвід реалізації ОП Психологія і запозичено інноваційні практики формальних та неформальних систем освіти до потреб суспільства.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ дійшла висновку про: повну відповідність ОПП «Психологія» за підкритеріями: 1.1, адже, освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти, що започаткував ряд проєктів, які сприятимуть: 1) розвитку функціональних напрямів «Освіта і наука», «Кадри-2028», «Інтернаціоналізація», «Цифрова трансформація», «Ефективна комунікація та якісна взаємодія», «Молодіжна політика та розвиток студентського самоврядування», «Фінансове та матеріально-технічне забезпечення. Соціальний захист учасників освітнього процесу» Стратегії розвитку Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького на 2023-2028 роки; 2) активному залученню здобувачів ОП до їх реалізації, що розвиватиме у магістрів практичні навички в контексті надання консультацій, проведенні профілактичних лекторіїв, тренінгових занять, участі у супервізіях тощо. Як результат, здобувачі ВО отримають якісну підготовку до майбутньої професійної діяльності у консультативних центрах з надання психологічної допомоги, реабілітаційних центрах, оздоровчих закладах тощо; 3) залученню професіоналів-практиків та інших стейкхолдерів до аудиторних занять. Усе окреслене має взірцевий, унікальний та інноваційний характер; 1.2., адже цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів): НПП, здобувачів, роботодавців; представників органів влади було долучено до робочої групи з обговорення ОП, що реалізується на взірцевому рівні; п.1.3., адже цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту,

адже підготовка фахівців за ОП є цінним для закладів з інклюзивною освітою м. Мелітополь та допомозі особам, що опинилися у складних життєвих ситуаціях, що є надважливим для прифронтової зони, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Врахування розвитку спеціальності, галузевого та регіонального контексту має інноваційний характер, адже реалізовано, крім іншого, через аналіз Програми розвитку освіти і науки Запорізької області на 2023-2025 рр., Стратегії регіонального розвитку Запорізької області до 2027 р. В контексті реалізації проєкту ERASMUS+ було оновлено зміст ОК, що є взірцевим досвідом. Гарантом ОП та НПП, що забезпечують реалізацію ОП, в контексті проходження стажування у закордонних ЗВО, було запозичено інноваційні практики формальних та неформальних систем освіти до потреб суспільства, що, на думку ЕГ, є взірцевим; 1.4., адже освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). Враховуючи сильні сторони, позитивні, взірцеві та інноваційні практики в контексті критерію 1, ЕГ дійшла до висновку, що ОП «Психологія. Практична психологія» об'єднано відповідає рівню «А».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

На акредитаційну експертизу винесено ОП 2023 року та навчальні плани денної та заочної форми навчання. Обсяг ОПП складає 90 кредитів та передбачає навчання впродовж 1 року 4 місяців, що відповідає вимогам до освітньо-професійних програм. 73,3% (66 кредитів) загального обсягу спрямовано на формування загальних та фахових компетентностей та досягнення програмних результатів навчання, що визначено стандартом ВО для другого (магістерського) рівня вищої освіти. В ОПП виділено кредити на підготовку та захист кваліфікаційної роботи магістра та підготовку та захист атестаційного екзамену – 6 та 1,5 кредити відповідно. 65,5% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних компетентностей за спеціальністю, що визначені Стандартом вищої освіти. На сторінці кафедри психології представлено ОП «Психологія. Практична психологія» редакції 2022 року. Так, мета ОП у редакції 2023 року була доповнена складовою: «вирішувати широке коло завдань психологічної допомоги, у тому числі особам з особливими потребами та особам, які опинилися у складних життєвих ситуаціях».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру, що дозволяє здобувачам поетапно розвивати свої компетентності від найбільш базових загальних до фахових та передбачає гармонійне поєднання теоретичної та практико-орієнтованої підготовки, що відображено в орієнтації програми: «...практично орієнтована. Програма базується на сучасних наукових дослідженнях із врахуванням актуального стану психологічної науки». Особливостями програми є: «практико-орієнтований підхід; студентоцентрикований підхід до здобувачів та розвиток їх внутрішньої готовності до професійної діяльності; можливість професійного зростання та проведення прикладних досліджень на базі Психологічного центру, Лабораторії психофізіологічних досліджень, Лабораторії психології здоров'я, а також в межах наукових грантів та проєктів, зокрема міжнародних; освіта у професійно-орієнтованому середовищі з урахуванням актуальних потреб населення та із залученням до аудиторних занять професіоналів-практиків, стейкхолдерів і роботодавців; дотримання стандартів академічної доброчесності». Компоненти ОП поділено на блок обов'язкових та вибіркових компонентів. Аналіз структурно-логічної схеми щодо впровадження ОК в загальну систему підготовки ОП дозволяє констатувати її послідовність у засвоєнні. Впродовж усіх 3-х семестрів здобувачі здобувають знання та набувають практичних навичок, оволодіваючи обов'язковими ОК, у 2-му семестрі залучені до виробничої практики (з фаху). Впродовж 2-го та 3-го навчальних семестрів – здобувають теоретичні знання та формують практичні навички із ОК блоку вибіркових ОК. На початку та наприкінці 2-го навчального семестру здобувачі мають відповідно один та два тижні для підготовки кваліфікаційної роботи. З обов'язкових ОК – «Психологія інклюзії», «Групова психотерапія», «Психологічна допомога в складних життєвих ситуаціях» пропонуються здобувачам для вивчення впродовж 3-го семестру. Відповідно до матриці забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними ОК ОП ОК «Підготовка та захист кваліфікаційної роботи» не формує загальні, фахові компетентності та ПРН, що, на думку ЕГ є сумнівним, адже підготовка до захисту кваліфікаційної роботи відбувається із 2-го навчального семестру згідно графіку освітнього процесу НПП та передбачає створення певного унікального продукту здобувачем ВО, що, безперечно, формує ЗК, СК та ПРН останнього. У матриці забезпечення ПРН помилка в нумерації ОК 15 замість ОК 14.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Фокусом ОП є орієнтація на «професійну діяльність практичного психолога, здатного надавати кваліфіковану психологічну допомогу, зокрема й інноваційного характеру, різним категоріям громадян, установ та організацій, у тому числі особам з особливими потребами та особам, які опинилися у складних життєвих ситуаціях». Теоретичну складову професійної діяльності психолога, практичного психолога формують наступні ОК: «Психологія професійної безпеки», «Психологія кар'єри», «Психологія екстремальних і кризових ситуацій», «Психологія інклюзії». Практико-орієнтованими ОК в ОП «Психологія. Практична психологія» є наступні ОК: «Сучасні підходи до психодіагностики з основами математичної статистики», «Техніки психологічного консультування», «Сучасні технології психологічного тренінгу», «Розвиток комунікативної компетентності та професійна етика психолога», «Психофізіологія з практикумом», «Просвітницько-пропагандистська і профілактична діяльність психолога з різними суспільними групами», «Групова психотерапія», «Психологічна допомога в складних життєвих ситуаціях». Цінним вважаємо ОК «Наукова та проєктна діяльність» метою вивчення якого є «формування здатності розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та інноваційного характеру у сфері галузевих наук», що містить два модулі: 1) методологія наукових досліджень; 2) управління проєктами. Завданнями вивчення ОК «Іноземна мова для академічного спілкування» є, серед інших, такі: розвиток навичок публічного спілкування іноземною мовою, а саме вміння доносити результати власних досліджень іноземною мовою до академічної спільноти, формування компетентності в академічному письмі (наукові статті, тези доповідей, анотації до магістерської роботи), обізнаність щодо культури країн, мова яких вивчається. ОП редакції 2023 р. було доповнено ОК «Психологія кар'єри» замість ОК «Філософія науки» (ОП 2022 р.), що спрямовано на оволодіння комплексом сучасних знань з питань успішної та ефективної професійної кар'єри працівника в організаційній структурі, з метою забезпечення оптимістичного кар'єрного зростання власного та працівників, розкриття психологічних особливостей здійснення професійної кар'єри у сучасних організаціях на основі вивчення теоретичних та практичних стратегій зарубіжного та українського досвіду. Унікальність ОП, на думку гаранта, відображено у введених до ОП фахової компетентності та програмного результату навчання: СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях та ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, у тому числі для осіб з особливими потребами та осіб, які опинилися у складних життєвих ситуаціях, а також у доповненні ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій, у тому числі щодо осіб, які опинилися у складних життєвих ситуаціях.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Освітній процес у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького організовано згідно Положення про організацію освітнього процесу, Положення про вільний вибір освітніх компонент здобувачами вищої освіти, у п. 1.6. якого вказано, що каталог вибіркового освітніх компонентів містить інформацію про вибірково освітні компоненти (ВОК) та вибірково освітні компоненти зі спеціальності (ВОКС). Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів у межах обсягу 24 кредитів, що становить 26,7% загального обсягу. Здобувачам пропонується обрати по 3 ОК відповідно на 2-й та 3-й навчальні семестри. Усі вибірково ОК є 4-кредитними та завершуються заліком. Так, у межах університету здобувачі можуть обрати серед широкого переліку ОК, в тому числі серед обов'язкових ОК інших ОП університету не лише (другого) магістерського рівня ВО, але й першого (бакалаврського) рівня ВО. Відповідно до п. 3.3.3 Положення про вільний вибір освітніх компонент здобувачами вищої освіти було зреалізовано вибір 3-х ОК на 2 сем. 2023-2024 н.р.: «З 15 листопада до 25 листопада здобувачі вищої освіти здійснюють самостійний свідомий вибір освітніх компонентів за допомогою автоматизованої електронної системи Університету «Вибір освітніх компонентів». Здобувач вищої освіти може обрати будь-який ВОК чи ВОКС з Каталогу, а також обов'язковий освітній компонент з іншої освітньої програми (з урахуванням особливостей власної освітньої програми і необхідності вивчення дисциплін-передумов, зазначених у силабусах), обов'язково зазначивши пріоритет його вивчення» (с.7-8). Так, здобувачі можуть обрати будь-який ВОК чи ВОКС з Каталогу, зазначивши при цьому пріоритет його вивчення та здійснюють вибір ВОК та ВОКС щорічно на наступний навчальний рік. Формування груп здобувачів для вивчення вибіркового компонент відбувається за допомогою автоматизованої електронної системи з урахуванням вказаного здобувачами пріоритету ВОК чи ВОКС. У разі, якщо з певного вибіркового компонента не сформувалася група, то здобувачі, які його обрали, переміщуються за допомогою автоматизованої електронної системи до групи ВК, який вони зазначили за наступним пріоритетом вивчення. На сторінці кафедри психології представлено електронну автоматизовану систему університету «Вибір освітніх компонентів», де, аналізуючи силабуси до ВК, здобувачі обирали ОК на 2024-2025 н.р. Так, згідно завантажених на запит ЕГ робочих навчальних планів, здобувачі у 3-му навчальному семестрі у 2022-2023 н.р. обирали та вивчали ОК: «Мандалотерапія у діяльності фахівців соціальної сфери», «Психосоматика», «Психодрама», тоді як у 2023-2024 н.р.: «Психологія залежної поведінки», «Психологія травми», «Психологія стресу». Здобувачі вільні у виборі тем та керівників кваліфікаційних робіт, баз виробничої практики (з фаху), що з'ясовано під час фокус-груп зі здобувачами та випускниками. Здобувачі на відповідній зустрічі продемонстрували ознайомленість із процедурою вибору ОК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП передбачає 1 вид практичної підготовки у 2-му навчальному семестрі: ОК-15 «Виробнича практика (з фаху)» (9 кредитів). Мета ОК «Виробнича практика (з фаху)», що зазначена у РП полягає в: «оволодінні здобувачами вищої

освіти практичними вміннями та основним навичками організації та реалізації просвітницької діяльності для різних категорій населення у сфері психології; планування, організації та здійснення психологічного дослідження; здійснення практичної діяльності з використанням науково верифікованих методів та технік; генерації нових ідей; розробки психологічних проектів на основі інноваційних методів психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях» та передбачає досягнення ЗК1,3,5-10; СК1-3,5-9; ПРН1-9,11. Виробнича практика (з фаху) складається із 4-х блоків, що їх виконує здобувач ВО: 1) організація та реалізація просвітницької діяльності для різних категорій населення у сфері психології; 2) планування, організація та здійснення психологічного дослідження; 3) здійснення практичної діяльності з використанням науково верифікованих методів та технік; 4) генерація нових ідей. Розробка психологічного проекту. Практика є логічним продовженням ОК1-11. Ряд ОК3,4,5,9,12,13,14 ОП мають практичну орієнтованість і передбачають у два рази більше практичних занять, ніж лекційних. Здобувачі-магістри вільні в обранні бази практики, що подано в переліку або запропонувати базу практики за місцем проживання. Так, випускниця МДПУ ім.Б.Хмельницького Е.Емінова на зустрічі із роботодавцями підтвердила проходження виробничої практики за кордоном. На фокус-групі з роботодавцями було підтверджено активну співпрацю із кафедрою психології в контексті: 1) підписання договорів про співпрацю та меморандумів (В.М.Петров, психолог-волонтер простору для ВПО Шелтер; Г.А.Шиліна); 2) проведення виробничої практики на базі установ та організацій (В.М.Петров, Н.М.Савченко, директорка ліцею №16 Мелітопольської міської ради). У 2022 р. НПП кафедри психології разом зі здобувачами в контексті реалізації виробничої практики останніх проведено дослідження проблем етноспільнот, що залишилися у м. Мелітополь та тих, що виїхали із ТОТ (зазначено Л. Афанасьєвою на відкритій фокус-групі). Роботодавцями підтверджено можливість здобувачами апробації власних наукових досліджень з отриманням довідок про впровадження (Н.М.Савченко). Випускниця ОП Е.Емінова на фокус-групі із роботодавцями наголосила на можливості отримання практичних навичок психологічного консультування на базі Центру надання психологічної допомоги для українців в Garden Lane Church у Великій Британії. На запит ЕГ було завантажено 2 звіти з виробничої практики (з фаху) здобувачів денної та заочної форм навчання. Так, здобувачки проходили практику у Центрі когнітивно-поведінкової терапії і консультування та ГО «Центр підтримки «АТЛАНТ». Аналізовані звіти з практики деталізують усі види практичної діяльності впродовж практичної підготовки, містять сертифікати участі у навчальних семінарах, тренінгах.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

В структурі ОПП передбачено ОК, що дозволяють здобувачам оволодіти соціальними навичками. Йдеться, передусім, про практико-орієнтовані ОК. У силабусах до кожного ОК, що їх було завантажено в кабінеті Національного агенства, прописано soft skills, що формуються ОК. Так, на ОК5 Сучасні технології психологічного тренінгу здобувачі можуть розвинути: навички ефективної комунікації, емоційний інтелект, клієнтоорієнтованість, лідерство, управління проектами, здатність розв'язувати проблеми, адаптивність, креативність; на ОК10 Психологія кар'єри – навички командної роботи, критичне мислення, когнітивну гнучкість, презентаційні навички, навички прийняття рішень, емоційний інтелект, когнітивну гнучкість тощо. Здобувачі на відповідній фокус-групі вказують на такі соціальні навички, що їх можна розвинути впродовж навчання як: робота в команді, кмітливість та вміння працювати у різних та нестандартних умовах, емпатію тощо. Випускники називають тайм-менеджмент, вміння довести власну позицію до співрозмовника. М.О.Мостова, директорка КЗ «Василівська ЗОШ I-III ступенів №3», говорячи про випускників ОП «Психологія. Практична психологія» зазначила про наявність у них навичок легкого встановлення контактів, довірливих стосунків.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Зміст ОПП «Психологія. Практична психологія» відповідає вимогам стандарту ВО для другого (магістерського) рівня вищої освіти. У пункті «придатність до працевлаштування» вказано, що майбутні «випускники можуть працювати (згідно Національного класифікатора України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010/ДК 003:2010 на посадах: практичний психолог – 2445.2; психолог – 2445.2; головний психолог – 1232; консультант центру професійного розвитку – 2351.2; профконсультант – 2412.2». Так, придатність до працевлаштування апелює до можливості випускниками обіймати посади «Консультант центру професійного розвитку» та «Профконсультант», що підтверджено відповідними ОК ОП, які формують компетентності, що є важливими для названих посад: «Психологія кар'єри», «Техніки психологічного консультування», «Сучасні підходи до психодіагностики з основами математичної статистики», «Розвиток комунікативної компетентності та професійна етика психолога».

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

За п. 5.3.2. «Час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, регламентується навчальним та робочим планом і становить для здобувача вищої освіти очної денної форми навчання не менше 1/2 та не більше 2/3, для здобувачів вищої освіти очної вечірньої форми навчання не менше 2/3, для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання не менше 3/4 загального обсягу часу, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни» (с. 20 Положення про організацію освітнього процесу). Вказано, що «зміст самостійної роботи

здобувача вищої освіти над конкретною навчальною дисципліною визначається освітньою програмою, наводиться у силабусі та робочій програмі навчальної дисципліни, супроводжується методичними матеріалами, завданнями та вказівками НПП. Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти над конкретною навчальною дисципліною визначається освітньою програмою, наводиться у силабусі та робочій програмі навчальної дисципліни, супроводжується методичними матеріалами, завданнями та вказівками НПП» (с. 20). У Положенні про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти вказано, що «Самостійно підготовлені теми або розв'язані окремі завдання, що винесені для самостійного опрацювання здобувачами вищої освіти, оцінюються як частина теми практичного (лабораторного, семінарського) заняття» (с. 3). За навчальним планом денної форми навчання 2023 р. обсяг самостійної роботи становить для обов'язкових ОК 59,6% (ряд ОК: Атестація (підготовка та захист кваліфікаційної роботи) та Атестація (підготовка та складання атестаційного екзамєну) містять лише години для самостійної роботи здобувачів), для циклу вибіркового ОК 64,2% від загального обсягу навчального часу для вказаного циклу. Інформацію про види самостійної роботи подано в таблицях силабусів до ОК, наприклад, «Складання структурно-логічної схеми теми», «Складання тестових завдань, які відображають основні поняття теми», «Підбір технік у скарбничку психолога», «Написання реферату або підготовка презентаційного матеріалу» (ОК Групова психотерапія), «Розробка діагностично-корекційної програми», «Есе на статтю з психології інклюзії або переклад іншомовної статті з психології інклюзії», «Підготовка індивідуального наукового дослідження», «Підбір наукових статей ВАК України або країн ЄС» (Психологія інклюзії) тощо. Важливою інформацією, що подано у силабусі, є критерії оцінювання самостійної роботи та критерії оцінювання окремих видів робіт. Завдання до самостійної роботи окрім тих, що подано у силабусах ОК, представлено на платформі Moodle, що було продемонстровано впродовж огляду МТБ. На фокус-групах зі здобувачами було зазначено, що завдання для самостійної роботи є для них чіткими та зрозумілими, у разі потреби на можна комунікувати з НПП у вайбер-групах.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою не здійснюється за ОПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Унікальність ОП, на думку гаранта, відображено у введених до ОП фахової компетентності та програмного результату навчання: СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях та ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності, у тому числі для осіб з особливими потребами та осіб, які опинилися у складних життєвих ситуаціях, а також у доповненні ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій, у тому числі щодо осіб, які опинилися у складних життєвих ситуаціях. ОП містить низку практико-орієнтованих ОК, цінних для формування професійного мислення майбутніх психологів-магістрів. Важливим вважаємо ОК «Наукова та проектна діяльність», що містить два модулі: 1) методологія наукових досліджень; 2) управління проектами. Здобувачі здійснюють вибір ОК із каталогу ВОК чи ВОКС за допомогою автоматизованої електронної системи, зазначаючи пріоритет вивчення. Каталог вибіркового дисциплін постійно переглядається та доповнюється новими ОК. Здобувачі вільні у виборі баз для проходження виробничої практики (з фаху), можуть проходити практику к в Україні, так і за кордоном. У силабусах ОК вказано на широку палітру видів самостійної роботи у межах дисципліни. ОП містить ряд важливих ОК, що формують компетентності для можливості обіймати посади консультанта центру професійного розвитку, профконсультанта.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ вважає, що підготовка до захисту кваліфікаційної роботи, яка, згідно графіку освітнього процесу, відбувається із 2-го навчального семестру та передбачає створення певного унікального продукту здобувачем ВО, формує ЗК, СК та ПРН останнього, що не відображено у матриці забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними ОК ОП. У матриці забезпечення ПРН помилка в нумерації: ОК 15 замість ОК 14. Рекомендовано: 1) переглянути формування ЗК, СК та ПРН ОК «Атестація (підготовка та захист кваліфікаційної роботи)» (за наступного перегляду ОП); 2) усунути технічну помилку в нумерації ОК у матриці забезпечення ПРН (за наступного перегляду ОП).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ дійшла висновку про: повну відповідність ОПП «Психологія» за підкритеріями: 2.1., адже обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності); 2.3., адже зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; 2.4., адже структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством; 2.5., адже освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності; 2.6., адже освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям; 2.7., адже зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності); 2.8., адже обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання; 2.9., адже підготовка здобувачів за дуальною формою не здійснюється за ОПП та відповідність у значному ступені за підкритеріями: 2.2., адже зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, проте, ЕГ ставить під сумнів ОК «Атестація (підготовка та захист кваліфікаційної роботи)», що не формує ЗК, СК та ПРН. Відповідні зауваження не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти, можуть бути усунені за наступного перегляду ОПП, отже, враховуючи холістичний підхід, ЕГ дійшла висновку про рівень В ОПП за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до МДПУ ім.Б.Хмельницького 2023 року є на сайті Приймальної комісії і висвітлюють нормативно-регулятивні документи ЗВО щодо вступу. Сторінка вебсайту приймальної комісії уможливує вільний доступ до вступу на бакалаврський рівень на основі ПЗСО, НРК5, до магістратури і аспірантури. У вкладці Вступ до магістратури розміщені документи, необхідні для вступу: взірці заяви на вступ і згоди, правила прийому на навчання до МДПУ у 2023, інформація для вступника (особливості вступу до магістратури в 2023 р.), строки прийому заяв та документів (на основі НРК6 та НРК7), перелік документів, програми фахового іспиту (053 Психологія), розклад вступних випробувань I-II-III сесія, рекомендації до зарахування, рейтингові списки, накази про зарахування, вартість навчання. У вкладці Правила прийому є Порядок прийому на навчання від 15.03.23 №276, Інформаційні таблиці до правил, Метод. рекомендації щодо написання та критерії оцінювання мотиваційних листів. На сторінці Приймальної комісії є її склад, Положення про приймальну, Положення про апеляційну комісію, рішення приймальної комісії 2023, 2024 рр. Здобуття ОР «магістр» за ОП здійснювалось на основі НРК6 та НРК7 за результатами ЄВІ/ЄФВВ з психології та соціології. В особливостях вступу до магістратури в 2023 р є календар ЄВІ, ЄФВВ 2023, деталізований перелік документів для вступу, розклад для вступу, контактна інформація, є вкладка обсяг держзамовлення 2023, програми фахових іспитів (в т.ч. Програма фахового іспиту на основі НРК6 та НРК7, що враховує зміст ЄФВВ з психології та соціології), розклад вступних іспитів з фахових НД для магістрів та ін. За вкладкою «Вступнику» є Time to be і ЗНО на 200, де висвітлено поради старшокласникам у виборі професій. Аналіз фокус-груп Відомостей та публічної інформації на веб-сайті дозволяє підтвердити, що Правила прийому–2023 за ОПП чіткі, зрозумілі, доступні не містять дискримінаційних положень, відображають загальні положення організації прийому вступників. Приймальна комісія, НПП, гарант ОП, завідувач кафедри надають детальну роз'яснювальну підтримку і допомогу, підтверджують інформацію щодо прозорої процедури й етапів вступу на сайті МДПУ ім. Б.Хмельницького. Здобувачі констатували факт зрозумілості і доступності інформації.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до МДПУ у 2023 переглядаються та затверджуються Вченою радою ЗВО (протокол №12 від 18.04.2023) з урахуванням нормативно-розпорядчих документів та рекомендацій МОН України і розміщені у вкладці Вступ до магістратури на сторінці Приймальної комісії. Правила прийому на навчання за ОП враховують особливості самої освітньої програми. Прийом на навчання фахівців за другим рівнем ВО здійснюється відповідно до ліцензії на провадження освітньої діяльності у МДПУ (АЕ №636500 від 19.06.2015 р.). На навчання за освітньою програмою приймаються особи з освітою бакалавра, спеціалісти чи магістри, які здобули такий самий або вищий ступінь ВО за іншою спеціальністю. Згідно з правилами прийому до МДПУ у 2023 р. для вступу на програму, яка акредитується, конкурсний відбір здійснювався за результатами ЄВІ, фахових випробувань та розгляду мотиваційних листів. Вимоги до вступників на ОПП відповідають Закону України «Про вищу освіту», Умовам прийому на навчання для здобуття вищої освіти, які щороку затверджуються МОН, та «Правилам прийому до

МДПУ». Для абітурієнтів МДПУ щорічно на сайті оновлюється перелік спеціальностей, освітніх програм, нормативних термінів навчання та програми фахових вступних іспитів.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Здобувачі ОП мають право на перезарахування РН, отриманих в інших ЗВО, що регламентовано Положенням про організацію освітн. процесу в МДПУ (наказ №30/01-05 від 01.09.2021); визнані і перезараховані залікові кредити фіксуються в 2-му розділі ІНП здобувача (п.4.4). У ЗВО розроблено Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітн. процесу МДПУ (Нак. №40/01-05 від 27.09.2022), що визначає «діяльність щодо організації академічної мобільності учасників освітнього процесу, визнання та зарахування її результатів для здобувачів ВО, НПП, учасників освітнього процесу вітчизняних / іноземних ЗВО». У Положенні визначено форми, види, цілі та завдання академічної діяльності (п.2.3), її організація забезпечення на засадах партнерства (п.3.2), що дозволяють отримати професійний досвід (п.4.1.1), компетентності і РН (4.1.3) і будуть визнані і зараховані здобувачам як ОК/ВК чи їх складові (п.2.6.7; 2.6.8; 2.6.9 Положення про порядок визнання РН у процесі неформ. освіти у МДПУ (не більше 25% ОП). Фокус-групи зі здобувачами, випускниками підтвердили обізнаність щодо можливостей участі в академічній мобільності; інформацію можна переглянути на сайті ННІСПМО. Серед учасників/-иць фокус-груп здобувачів були ті, які брали участь у академічній мобільності, зокрема: Т.Суменко «долучилася до 5 проєктів»: брала участь у літній школі, семінарах, навчалася на курсах, здобувачі брали участь у зимовій школі психології на базі ОДНУ ім. І.Мечникова. Зі слів здобувачів: перезараховують бали за участь у конференціях, семінарах, тренінгах, онлайн-курсах та інших видах діяльності за наявності сертифікатів. Здобувачі (Правила прийому), які були відрховані або перервали навчання у зв'язку з академічною відпусткою, мають право бути поновленими для продовження навчання (п.2.2). Випускники (Сухомлінова), зазначили, що перешкод для оцінки, визнання РН, отриманих в інших ЗВО, не було. Зокрема, в рамках співпраці з Горлівським інститутом іноземних мов ДВНЗ «Донбаський ДПУ» реалізована внутрішня академічна мобільність здобувачів МДПУ (2), яких включено до груп з вивчення ВК у 2-му семестрі 2023-2024 рр (Положення про вільний вибір ОК здобувачами ВО МДПУ, п.1.8); Вища школа в Катовіце (Польща) та ін. МДПУ є членом Консорціуму, створеного 27.05.21 р з метою налагодження і координації міжінституційної співпраці у сферах академічної мобільності та ін., побудови стратегій спільної діяльності, модернізації ОП з питань академічної мобільності та доброчесності, проведення круглого столу «Перспективи та алгоритми профпідготовки психологів до консультативної діяльності» (22.04.21). НПП реалізують потужну міжнародну співпрацю в рамках імплементації Міжнародного проєкту ERASMUS+ 101129379 «Boosting university psychological resilience and wellbeing in (post-) war Ukrainian nation», Study tours to Poland 2024, Проєкту Ради Європи «Підтримка реформування законодавчої бази щодо національних меншин і ромів та зміцнення їх стійкості в Україні» та ін.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО має чіткі та зрозумілі правила визнання РН, отриманих у неформальній освіті, які є загальнодоступними на вебсайті МДПУ. Процедура визнання забезпечує ідентифікацію результатів навчання, їх врахування в оцінюванні РН за ОК (окремих елементів) за умови наявності академічної довідки чи іншого документу, виданого іншим ЗВО (п.2.1), підтверджених наведеною у декларації про попереднє навчання інформацією, і відбувається відповідно до Положення про порядок визнання РН у процесі неформальної освіти у МДПУ (нак.№31/01-05 від21.06.2023), що «спрямоване на підтримку навчання людини впродовж життя» (п.1.1). Упровадження процедури забезпечення якості визнання результатів неформального навчання є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти в МДПУ (п.1.5). Процедура визнання результатів проводиться у семестрі, який передє семестру, у якому згідно з навчальним планом ОП передбачено вивчення певної дисципліни (п.2.2.2) в обсязі не більше 10% від загального обсягу ОП і забезпечує ідентифікацію РН для формального визнання (п.2.6.1), співставлення задекларованих результатів неформального навчання з РН ОП, (п.2.6.2), відповідність рівню освіти (п.2.6.3), форма, методи і засоби оцінювання (п.2.6.5), методи демонстрації та вимірювання результатів неформального навчання (п.2.6.6). Інформація щодо визнання РН неформальної освіти оприлюднена на сайті у вкладці Неформальна освіта, де також є Зразок заяви про визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти, Сертифікати здобувачів (2022, 2023) і рекомендовані онлайн-ресурси для неформальної освіти. Учасники освітнього процесу мають можливість навчатись також на сертифікаційних освітніх програмах. Рішення про зарахування кредитів і РН, отриманих у неформальній освіті, приймається фаховою комісією, викладачем НД після перевірки підтверджувальних документів, проведення підсумкового контрольного заходу у визначений термін буде прийняте рішення (п.2.6.13). У силабусах також є інформація про можливості визнання РН, отриманих у неформальній освіті. Фокус групи здобувачів і випускників підтвердили можливість визнання результатів неформальної освіти, наявні Сертифікати здобувачів (2022, 2023, 2024). У силабусах у п.6 Політика курсу наявний запис «Здобувачі мають право на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти і надано покликання. Більш деталізована інформація щодо видів діяльності і балів, які може отримати здобувач, відсутня. Таким чином, ЕГ встановлено наявність чітких і зрозумілих правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, їх доступність для всіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

ОП та освітня діяльність за ОП Психологія. Практична психологія відповідають визначеному критерію. Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті, враховують особливості самої ОП. Наявні програми реалізації внутрішньої і зовнішньої академічної мобільності й успішна практика застосування на ОП правил визнання результатів навчання за наявності сертифікатів чи інших документів, отриманих під час академічної мобільності, участі в літній школі, конференціях, онлайн-курсах - зі слів здобувачів, випускників і НПП. Наявна активна співпраця з Горлівським інститутом іноземних мов ДВНЗ «Донбаський ДПУ», Вищою школою в Катовіце, Університетом Humanitas, Вищою школою лінгвістичною (Польща), закладами-членами Консорціуму та ін. за участю НПП і здобувачів даної ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабких сторін у контексті Критерію 3 ЕГ не виявила. ЕГ рекомендує: 1) продовжити популяризацію та залучення здобувачів до програм академічної мобільності задля поглиблення інтеграції в освітньо-науковий простір, підвищення якості освіти та ефективності наукових і прикладних досліджень.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП та освітня діяльність за ОП Психологія. Практична психологія відповідають визначеному критерію. Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті, враховують особливості самої ОП (відповідність підкритеріїв 3.1 і 3.2 нормам). Наявні програми реалізації внутрішньої і зовнішньої академічної мобільності й практика застосування на ОП правил визнання результатів навчання під час академічної мобільності здобувачів, випускників і НПП (відповідність підкритерію 3.3 нормі). Наявні зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, їхня доступність для всіх учасників освітнього процесу, а також процедура їх визнання під час реалізації освітньої програми (відповідність підкритерію 3.4 нормі) стали вирішальними при оцінюванні ЕГ. Слабкі сторони чи недоліки за даним критерієм відсутні. За умови відсутності взірцевих практик ЕГ дійшла висновку, що дана ОП у контексті критерію 3 обґрунтовано відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ підтверджено, що застосовувані форми і методи навчання та викладання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в МДПУ (нак. №30/01-05 від 31.08.2021 р.) і передбачає поєднання традиційних й інноваційних підходів у досягненні цілей і ПРН за ОП. Особливостями ОП є навчання, орієнтоване на результати роботи з вразливими категоріями населення, проблемноорієнтоване навчання із використанням активних/інтерактивних методів, що забезпечують вимоги компетентнісного та студентоорієнтованого підходів, сприяють СК та досягненню ПРН. З кожної НД є силабуси, зміст яких містить п.8 Методи навчання та форми контролю, де наведено ПРН, методи навчання, які їх забезпечують. Для досягнення ПРН використовуються форми та методи проблемного й активного навчання (ОК2 – мозковий штурм, пояснення, пошуковий метод, демонстрація, аналітичний та синтетичний метод, бесіда, створення ситуацій пізнавальної новизни (ПР8); вирішення проблемних ситуацій (ПР11); ОК04 - пояснення, опрацювання наук. досліджень, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, пояснювально-ілюстративний метод, навчальні дискусії, виконання індивідуальних навчальних завдань (ПР4; ПР5); ОК06 - семінар з проблемним викладом, демонстрація, метод вправ, спостереження і аналіз випадків, аналітичний метод, частково-пошуковий методи інтерактивне навчання (ПР6;5;8;9). Усі ОК ОП містять лекційні, семінарські, практичні види занять, перелік тем для СРС (ІНДЗ), перелік тем до заліку/екзамену. В освітньому процесі реалізується виробнича практика (з фаху) (ОК15) на відповідних базах практики. Зустріч з НПП (зустріч 3) підтвердила наявність академічної свободи щодо вибору форм і методів навчання та викладання, широко використовують в освітньому процесі інтерактивні онлайн-сервіси, їх інструменти, активні форми й методи

викладання у поєднанні з традиційними (усні відповіді, творчі і практико-орієнтовані завдання, портфоліо, ментальні карти та ін.), що сприяють формуванню здатності у здобувачів творчо, відповідально і самостійно вирішувати професійні завдання. Здобувачі підтвердили (зустріч 4) використання інтерактивних методів навчання і викладання з метою опанування навичок проф. діяльності. У МДПУ функціонує освітній портал (система Moodle), проте, зважаючи на умови перебування, можливе застосування й інших інтерактивних онлайн-сервісів (Zoom, Google-meet), які сприяють ефективній організації освітнього процесу в умовах дистанційного формату навчання здобувачів. Гарант зауважила, що наявна практика залучення гостьових лекторів, тісний зв'язок з базами практики та роботодавцями дозволяє певні лекційні й практичні заняття проводити на базах практики. Академічна свобода здобувачів ВО реалізується через вибір теми магістерського дослідження, його методології, вільного вибору НД ОП, участі у різноманітних заходах, бесідах, дискусіях, круглих столах, що в цілому сприяють досягненню заявлених ОП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті кафедри психології висвітлена інформація щодо усіх освітніх компонентів ОП, які є обов'язковими та вибірковими. Інформація щодо її розміщення в системі електронного навчання, обсягу дисципліни, її змісту, вимоги і зміст самостійної роботи та критерії оцінки, консультування викладача (Viber, Telegram та сервіси сайту ЦОДТ) міститься у силабусах та на сторінці ОК на сайті центру освітніх дистанційних технологій (ЦОДТ) МДПУ ім. Б. Хмельницького. Усі ОК ОП містять критерії оцінювання відповідно до видів контролю (в т.ч. критерії до практичних занять; оцінювання окремих видів робіт (усної відповіді, творчих і практико-орієнтованих завдань); критерії оцінювання періодичного контролю (контрольної роботи), самостійної роботи; підсумкового контролю. Завдання для самостійної роботи містять форми контролю: фронтальне, тестове, індивідуальне, письмове опитування, практико-орієнтовані завдання, структурно-логічні схеми та ін. Форми і засоби оцінювання (поточний контроль: презентація, доповідь, схематичний конспект, тестування, практичні вправи; періодичний контроль (письмова контрольна робота), підсумковий (залік, екзамен). На запит ЕГ щодо доступу до системи електронного навчання (Moodle) було надано скани наповнення ОК 9, яка викладається на 2-х ОП, що акредитується і містить «силабус», «неформальну освіту», покликання на відеоконференцію BBB, «завдання для здобувачів заочної форми», «оголошення». ЕГ встановлено, що здобувачі як авторизовані користувачі мають вільний доступ до інформаційних ресурсів через посилання у силабусах на сторінку курсу в системі ЦОДТ, завдяки якій можуть ознайомитися з лекційними матеріалами та практичними завданнями, завданнями періодичного та підсумкового контролю, самостійною роботою з курсу і додатковими матеріалами та літературою. На сайті ННІСПМО у вкладці «освітній процес» розміщено інформацію для здобувачів про графіки освітнього процесу, передзахисту кваліфікаційних робіт, перелік заліків та іспитів, розклад екзаменів, атестації, настановчих та підсумкових конференцій, перелік практик. ЕГ підтвердила, що здобувачі можуть самостійно ознайомитися зі структурою, змістом, вимогами до всіх ОК ОП на офіційному веб-сайті кафедри, в електронній системі ЦОДТ, отримати загальну інформацію про організацію освітнього процесу на організаційних зборах на початку навчального року, першому занятті кожного ОК, отримати консультації від викладачів, куратора ЄКТС, гаранта та студентського гаранта як в режимі онлайн, так і по телефону, Viber, Telegram чи консультування на кафедрі. Отже, усім здобувачам даної ОП надається своєчасно інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Підтвердження фактів системного поєднання навчання і досліджень у реалізації ОП показано у звіті самооцінювання шляхом виконання ІНДЗ та дослідницько-пошукових завдань ОК і ВК, дослідницької роботи в рамках реалізації держбюджетної теми, здійснення магістерського дослідження у період проходження виробничої практики та написання кваліфікаційної роботи, що підтверджено спілкуванням (зустріч 2) з гарантом, (зустріч 6) стейкхолдерами (М.Семікін, Г.Шиліна, Т.Мостова). Під час фокус-групи з академічним персоналом (Зустріч 3) підтверджено можливості баз практик щодо проведення досліджень та надання консультативної допомоги керівників від баз практик різних закладів, організацій та підприємств (загальноосвітніх, клінічних, соціальних та ін.), психологічних центрів, де є посада психолога; в рамках реалізації проєктів, в т.ч. Erasmus+ KA2 «Boosting University Psychological Resilience and Wellbeing in (Post-) War Ukrainian Nation» (BURN); набуття аналітичних умінь у контексті досліджуваних проблем, навичок оформлення кваліфікаційної роботи (Н.Сегеда); залучення здобувачів вищої освіти до науково-дослідної діяльності в межах діяльності Лабораторії здоров'я (О.Ковальова), Лабораторії психофізіологічних досліджень (С.Шевченко), наукової та міжнародної діяльності кафедри, Наукового гуртка «ORDO AMORIS», заходів Психологічного центру (керівник Л.Кобильнік), участі у конференціях, конкурсах наукових робіт. На сайті кафедри у розділі «Наукового гуртка «ORDO AMORIS» ЕГ знайшла підтвердження активного залучення здобувачів до науково-дослідної діяльності: призові місця у Всеукраїнських студентських олімпіадах та Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, публікації у наукових фахових та міжнародних виданнях Це підтверджується публікаційною діяльністю викладачів (в т.ч. Scopus і WoS). Проте, на момент акредитації публікації у здобувачів відсутні. Здобувачі відзначили участь у конференціях, наукових заходах кафедри, інших ЗВО, підготовку тез до опублікування. Налагоджена тісна співпраця і науково-дослідницька діяльність з вітчизняними і зарубіжними ЗВО. Отже, ЗВО забезпечує поєднання цілей ОП та процесу викладання і навчання із науковими дослідженнями.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зміст ОК та ВК ОП Психологія. Практична психологія. удосконалюється шляхом оновлення тематики лекційних і семінарських/практичних занять, списку рекомендованих для вивчення джерел, питань для самостійної роботи, обговорення та контролю, програмних результатів. Зміни у змісті освітніх компонентів відображаються також в електронній системі навчання ЦОДГ. ЕГ з'ясовано, що оновлення ОП відбувається за результатами обговорення міжнародних стажувань, підвищення кваліфікації викладачів та з урахуванням опитування та побажань стейкхолдерів і здобувачів вищої освіти. На зустрічах із здобувачами, випускниками та стейкхолдерами було підтверджено, що ними надаються побажання та пропозиції для оновлення ОП, які були враховані. Г.Шиліна запропонувала включити до завдання з психоедукації для роботи з дітьми і батьками, хто перебуває на ТОТ, а також для ВПО; діагностування дітей на предмет готовності до навчання в школі; створення гугл-форм для проведення психодіагностики (зустріч 7); Н.Савченко; Е.Емінова - додати завдання з розробки семінарів-тренінгів з учнями, з батьками; завдання з психологічного консультування; а також завдання на формування та/або удосконалення практичних навичок з різних психотерапевтичних технік та методик, що підтвердж. у прот. №9 від 31.01. 2024; НПП - в рамках виконання проєкту Erasmus+ Boosting University Psychological Resilience and Wellbeing in (Post-) War Ukrainian Nation / BURN (101129379) додати ОК «Mindfulness-Based Art Therapy with Trauma» (англійською мовою) замість ОК «Групова психотерапія» (протокол №10 від 21.02.2024) та ін. Здобувачі запропонували включити у перелік вибірових ОК та розробити відповідні силабуси: Ігротерапія, Психологія сексуальності (Х.Зіненко), запрошувати на гостьові лекції психологів, які працюють з військовими (протокол №8 від 10.01.2024) та ін. Зміни, зреалізовані в ОП, відображено у проєкті ОП 2024), внесені зміни щодо заміни ОК (протокол №13 ВІД 09.06.2023); Т.Ткачова - в ОК «Психологічне консультування» додати теми «Коучинг», «Фасилітація»; Е.Емінова - в ОК «Психотерапія» додати тему «Короткочасна інтервенція за підходом EMDR»; В.Петров - В ОК «Практикум з групової психокорекції» додати тему «Фасилітація» (прот.№9 від 10.02.2023) та ін. Таким чином, фокус-групи з НПП, роботодавцями, здобувачами підтвердили можливість і актуальність оновлення змісту освіти на ОП на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі 053 Психологія відповідно викликам часу, наукових досягнень і сучасних практик, а також здобутків кафедри.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП, як зазначили фокус-групи (здобувачі ВО та НПП), реалізуються і визначені «Положення про реалізацію права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу МДПУ ім. Б.Хмельницького». На сайті ЗВО оприлюднено перелік заходів з наукової і міжнародної діяльності. Практика інтернаціоналізації забезпечується через участь у міжнародних науково-дослідних, освітніх та культурних програмах, міжнародному проєкті ЄС Програми Ерасмус+ наряду Жана Моне «Європейські цінності різноманіття та інклюзії для сталого розвитку» (О.Ковальова, О.Прокоф'єва, С.Шквченко та ін.), проєкті Erasmus+ KA2 «Boosting University Psychological Resilience and Wellbeing in (Post-) War Ukrainian Nation» (BURN) (Н.Фалько) та ін. Здобувачі брали участь у зимовій школі психології на базі ОДНУ ім. І.Мечникова, вивчали короткотривалі курси в Університеті ім. А.Міцкевича (Познань, Польща), Вищої школи в Катовіце (Польща) та ін., реалізували внутрішню академічну мобільність в рамках співпраці з Горлівським інститутом іноземних мов ДВНЗ «Донбаський ДПУ» (2 здобувачі), Вищої лінгвістичної школи у м.Ченстохова (Польща, 2019). НПП реалізують потужну міжнародну співпрацю в рамках імплементації Міжнародного проєкту ERASMUS+ 101129379 «Boosting university psychological resilience and wellbeing in (post-) war Ukrainian nation», Study tours to Poland 2024, Проєкту Ради Європи «Підтримка реформування законодавчої бази щодо національних меншин і ромів та зміцнення їх стійкості в Україні» та ін.; брали очно і дистанційно участь у міжнародних науково-дослідних, освітніх та культурних проєктах, про що свідчать звіти кафедри з міжнародної співпраці 2023, 2022, 2020-2021, 2019-2020 та ін., а також заходи 2023-2024, висвітлені на сайті. НПП є редакторами закордонних колективних монографій (О.Ковальова, І.Остополець, Н.Фалько), пройшли закордонні стажування («Едукація та індивідуалізація в закладах освіти» м. Катовіце, Польща 25.06 – 04.10.2020 р. (180 годин) – Н.Гузь, І.Остополець; О.Ковальова - USA (12 U.S.credits), 12.02.2023); Катовіце, Польща, 21.12.20 -12.04.2021; «Фандрейзинг та основи проєктної діяльності в закладах освіти: європейський досвід» (Польща, 12.11.2022-18.12.2022); Вища Духовна Семінарія UKSW, м. Варшава (Польща, 2019); Люблін, Польща, 2020; Краків, Польща, 2023 – Н.Сегеда та ін. Таким чином, ЕГ встановила, що навчання та викладання на ОП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності кафедри і ЗВО в цілому.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін, які відповідають нормативним вимогам у повному ступені у контексті критерію 4 та реалізуються на даній ОП, є: форми і методи навчання та викладання відповідно до нормативних документів сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН з дотриманням принципів студентоцентрованого навчання, академічної свободи, урахування їхніх інтересів, потреб і запитів, проведення наукових досліджень та ін; на вебсайті інституту і кафедри представлено доступно і зрозуміло у повному обсязі навчально-методичне забезпечення та інші елементи

освітнього процесу, що забезпечує тісну взаємодію між гарантом, здобувачами, роботодавцями; ОП, як зауважила гарант, має практико орієнтований характер і здобувачі реалізують дослідницьку діяльність за ОП шляхом участі в реалізації наукової кафедральної теми, самостійного вибору теми кваліфікаційної роботи, її виконання і захисту відповідно до власних дослідницьких потреб, участі в міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях, проєктній діяльності тощо; зміни в зміст освіти вносяться через публічне обговорення і затвердження за фактом звернення стейкхолдерів, аналізу проведеного анкетування серед здобувачів, щорічного моніторингу ОП, навчальних планів, програм НДР з урахуванням вимог стандартів ВО, професійних стандартів; змін у законодавчій та нормативно-правовій базі, пропозицій роботодавців при оцінці актуальності ОП, з огляду на аналіз досвіду реалізації схожих ОП у вітчизняних і закордонних ЗВО, зовнішньо-політичних викликів тощо; навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП реалізуються за сприяння кафедри, що забезпечує сприяння реалізації програм мобільності, фахових досліджень, наукових і методичних розробок та інновацій, підвищує конкурентоспроможність здобувачів освіти на ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабких сторін у контексті Критерію 4 ЕГ не виявила. Рекомендовано: 1) збільшити практику залучення здобувачів освіти до виконання науково-дослідної теми кафедри, а також до участі у проєктній діяльності, публікаційній діяльності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ дійшла висновку: про відповідність ОП Психологія. Практична психологія: ОП та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають критерію 4. Констатовано, що форми і методи навчання та викладання, студентоцентроване навчання, прозорі критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів, виробнича практика, наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти тощо, сприяють досягненню РН за даною ОП (відповідність підкритеріям 4.1, 4.2, 4.4 і 4.5 нормам). У МДПУ забезпечується поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП (відповідність підкритерію 4.3 нормі). Слабкі сторони чи недоліки за даним критерієм – не виявлено. За умови відсутності взірцевих практик ЕГ дійшла висновку, що дана ОП у контексті критерію 4 обґрунтовано відповідає рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та особливості оцінювання подано у низці нормативних документів: Положення про організацію та проведення вхідного контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти для перевірки вхідного/стартового рівня знань здобувачів вищої освіти; Положення про ректорський контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти; Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра; Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії; Положення про організацію освітнього процесу; Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (від 24.10.19 р.), котра охоплює поточний, періодичний та підсумковий/семестровий контроль знань. Для поточного контролю використовують 5-бальну систему, а оцінки виставляють за кожне практичне заняття. За семестр з курсу дисципліни проводяться дві періодичні контрольні роботи, результати яких є складовою результатів 1 і 2 періодичних контролів. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання висвітлюються у РП навчальних дисциплін і силабусах, які оприлюднюються заздалегідь. У них наявні завдання для самостійної роботи і форми їх контролю, методи навчання та форми контролю (п.8), критерії оцінювання відповідно до видів контролю (п.9). Форми та критерії контролю результатів діяльності студентів-практикантів деталізовані у Програмі виробничої практики з фаху (с. 7-12). Аналіз змістового наповнення Табл.3 у додатку ВСО ОП дав змогу констатувати застосування НПП широкого арсеналу форм і методів оцінювання: фронтальне та індивідуальне опитування, тестування, структурно-логічні схеми, реферат, доповідь, презентація, вирішення практичних ситуацій, дискусія, робота у мікрогрупах, проєктна робота, складання ментальних карт і відеооглядів, сторітелінг, портфоліо, ділові ігри, інтелект-карти, впровадження технологій Learningapps, Kahoot тощо. Також результати анкетування свідчать, що 94,1% студентів влаштовує інформація про порядок, критерії, форми і терміни контролю. Під час зустрічі ЕГ із здобувачами (зустріч 4) підтверджено, що НПП подають інформацію про критерії оцінювання на першому занятті, а студенти обізнані з накопичувальною системою. На

зустрічі ЕГ з академперсоналом (зустріч 3) НПП зазначили, що послуговуються в оцінюванні трирівневою таксономією Б.Блума (когнітивний, емоційний, діяльнісний рівні завдань). Під час зустрічі ЕГ з адмінперсоналом (зустріч 8) голова Комісії Вченої ради університету з експертизи якості ОП наголосила на потребі вдосконалення положення про систему оцінювання в частині вилучення періодичного контролю, оскільки в умовах війни та онлайн навчання важко оцінити здобувача на кожному практичному занятті. Фіксацію оцінок НПП здійснюють в Електронному журналі оцінювання (google-таблиця) для автоматичного підрахунку поточного та періодичного контролю або на платформі Moodle. Електронний журнал продемонстрований ЕГ на резервній зустрічі.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

В аналізованій ОПП (Розділ 6. Викладання та оцінювання) передбачено атестацію здобувачів вищої освіти у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену. Крім того, на сайті ЗВО наявна Програма атестаційного екзамену з психології, котра охоплює критерії оцінювання теоретичних і практико-орієнтованих завдань (с. 4-5), перелік розділів і тем для підготовки до атестаційного іспиту (с. 6-13). Відтак є повна відповідність даного підкритерію. Проте в ОПП (а саме у матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП) кваліфікаційна робота не розглядається розробниками як самостійний ОК. Крім того, як на зустрічі ЕГ з гарантми (зустріч 2) так і на резервній зустрічі, гарант ОП та завкафедри психології дотримувалися позиції, що кваліфікаційна робота є лише формою атестації, а не засобом досягнення конкретних ПРН. Крім того, авторами ОП розроблено у 2023 році навчально-методичний посібник «Кваліфікаційні роботи з психології: вектори підготовки та захисту», на шостій сторінці котрого зазначено «програмні результати навчання, які досягаються і перевіряються у здобувачів вищої освіти під час виконання і захисту кваліфікаційної роботи», а на сторінках №8-9 деталізується найменування ПР1-ПР-11 та інтегральна компетентність. Відтак наявна суперечність між змістом ОПП та пропонованого посібника. Під час зустрічі ЕГ із здобувачами вищої освіти (зустріч 4) з'ясовано, що магістранти знають про обидві форми підсумкового контролю. Зокрема, Д.Прийменко сказав, що студенти можуть ознайомитися із запитаннями атестаційного екзамену на сторінці кафедри, а також на платформі Moodle. Водночас на зустрічі ЕГ із здобувачами підтверджено, що магістранти працюють над розробкою індивідуальних тем кваліфікаційних робіт. Свідченням цього є відповідь гаранта ОП на запит ЕГ, що містить Наказ на затвердження тем кваліфікаційних робіт (запит ЕГ №2). Позитивним є й те, що до перевірки та оцінювання магістерських робіт розробники ОП залучають зовнішніх рецензентів. Зокрема, на відкритій зустрічі з ЕГ цей факт підтвердила головн.наук.сп. Інституту спеціальної педагогіки і психології ім. М.Ярмаченка НАПН України, д.психол.н. А.Душка.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті ЗВО є Положення про Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу, котрий відповідає за наявність чітких і зрозумілих правил проведення контрольних заходів, їх доступність для всіх учасників освітнього процесу, забезпечення об'єктивності екзаменаторів, зокрема, включення процедур запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначення порядку оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Робота щодо запобігання конфлікту інтересів здійснюється у межах Антикорупційної програми та регламентована представленими на сторінці уповноваженого з антикорупційної діяльності ЗВО Порядками і Положеннями. Процедура повторного проходження контрольних заходів (див. п. 9.5.4.11) та порядок оскарження процедури і результатів проведення контрольних заходів (див. п. 9.5.4.12) регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу. Згідно з ним до складу апеляційної комісії входять: голова (проректор із заочної форми навчання або директор інституту чи декан факультету, де навчається здобувач вищої освіти, заступник голови (завідувач відповідної кафедри), члени комісії: провідний НПП і НПП відповідної кафедри, представники директорату/ деканату/ заочного відділу, представники студентського самоврядування. Засідання апеляційної комісії відбувається наступного робочого дня після отримання заяви здобувача. Якщо контрольний захід відбувався письмово, то розглядається лише письмова робота. Додаткове опитування здобувача не проводиться. Аналіз результатів соціологічного опитування (анкетування) здобувачів вищої освіти дав змогу з'ясувати, що 52,9% студентів ознайомлені з порядком оскарження результатів контрольних заходів. А певна частина здобувачів (47,1%) не ознайомлена з цим порядком, тому що не зосереджували на цьому свою увагу. Водночас на зустрічі ЕГ із здобувачами вищої освіти (зустріч 4) та представниками студентського самоврядування (зустріч 5) з'ясовано, що студенти ознайомлені з процедурами запобігання та врегулювання конфліктів, а також оскарження результатів контрольних заходів. Також вони мають змогу безперешкодно звертатися до керівництва кафедр на неформального і формального (за мотивованою заявою створюється апеляційна комісія) врегулювання суперечок, користуватися скриньками довіри тощо. Оскільки навчання відбувається в онлайн формі то жодних проблем, суперечностей чи конфліктів на ОП не виникало. На зустрічі ЕГ з академічним персоналом (зустріч 3) доцент І.Ю. Остопольєць зазначила, що конфлікти врегульовуються на підставі наявного положення але оскільки НПП дотримуються гуманістичних підходів до оцінювання здобувачів то на ОП жодних подібних інцидентів не було. Для об'єктивності оцінювання виробничої практики та проведення підсумкової атестації створюється комісія. Також пропедевтиці необ'єктивного оцінювання результатів освітньої діяльності слугує детально прописана система критеріїв, котрі презентовані у кожному силабусі та робочій програмі.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Документи що регламентують дотримання академічної доброчесності, розміщені у відкритому доступі на сайті ЗВО, а саме: Положення про академічну доброчесність, Кодекс академічної доброчесності, Положення про запобігання академічного плагіату в освітній діяльності, Положення про дипломні (кваліфікаційні) роботи на здобуття освітніх ступенів бакалавра та магістра, Порядок застосування програмних засобів з метою запобігання та протидії проявам академічної недоброчесності. На запит ЕГ гарантом ОП надано згенеровані системою Unichesk звіти про наявність ознак академічного плагіату у трьох магістерських роботах (див. запит 4). Усі кваліфікаційні роботи передаються до бібліотеки для розміщення в інституційному репозитарії та на сторінці кафедри психології. В рамках кожного ОК політика курсу щодо академічної доброчесності викладена у силабусах. На сторінці кафедри психології наявна інформаційна вкладка «Академічна доброчесність», а в контексті написання кваліфікаційної роботи аспекти академічної доброчесності розкриті у навчально-методичному посібнику «Кваліфікаційні роботи з психології: вектори підготовки та захисту» (Розділ 5. Основні рекомендації щодо запобігання плагіату). На ОП є практика регулярного анкетування «Академічна доброчесність очима здобувачів вищої освіти». Зокрема у протоколі №6 засідання кафедри психології від 20.12.2023 р. обговорено його результати: 100% розуміють суть поняття «доброчесність», 86% повно або частково ознайомлені з відповідним положенням, 90,5% чули про заходи з питань дотримання академічної доброчесності тощо. При зустрічі ЕГ з керівником та менеджментом ЗВО (зустріч 1), академічним персоналом (зустріч 3), здобувачами вищої освіти (зустріч 4), представниками студентського самоврядування (зустріч 5) та адміністративним персоналом (зустріч 9) усі суб'єкти освітнього процесу обізнані з політикою академічної доброчесності у ЗВО та заходами, спрямованими на її дотримання. Здобувачі знають про політику нульової толерантності до плагіату і мінімальний рівень 70% авторського тексту у кваліфікаційних роботах. Голова комісії Вченої ради університету з питань академічної доброчесності ознайомив ЕГ із напрямками роботи його структурного підрозділу. Керівництво ЗВО і НПП мають чітку візію щодо популяризації академічної доброчесності на інституційному рівні, що було проілюстровано на конкретних прикладах. Водночас аналіз згенерованих звітів Unichesk трьох магістерських робіт наданих на запит ЕГ (див. запит 4) дав змогу виявити окремі недоліки. Наприклад, в успішно захищеному у 2023 році магістерському дослідженні Емінової Е. є такі недоліки: 1) у жодному із 25 посилань не вказано сторінки; 2) здобувачка часто згадує прізвища численних науковців але зовсім не наводить відповідних посилань (с. 10-12, 15-17); 3) у тексті наявні лише 25 активно використаних джерел (три з яких в загальних висновках).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

НПП застосовують дуже широкий арсенал форм і методів оцінювання: фронтальне та індивідуальне опитування, тестування, структурно-логічні схеми, реферат, доповідь, презентація, вирішення практичних ситуацій, дискусія, робота у мікрогрупах, проектна робота, складання ментальних карт і відеооглядів, сторітелінг, портфоліо, ділові ігри, інтелект-карти, впровадження технологій Learningapps, Kahoot тощо. Академічний персонал послуговується в оцінюванні трирівневою таксономією Б. Блума (когнітивний, емоційний, діяльнісний рівні завдань), а фіксація оцінок здійснюється на платформі Moodle або в Електронному журналі оцінювання (google-таблиця) для автоматичного підрахунку балів та відсотків поточного і періодичного видів контролю. В рамках кожного ОК політика курсу щодо поточного, періодичного та підсумкового/семестрового контролю знань надзвичайно деталізована у силабусах і РП, що дає змогу НПП, послуговуючись 5-бальною системою, виставляти оцінки кожному студенту за кожне практичне заняття. Результати анкетування здобувачів вищої освіти свідчать, що 94,1% студентів влаштовує інформація про порядок, критерії, форми і терміни контролю.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

В ОПП кваліфікаційна робота розглядається лише як форма атестації, а не досягнення конкретних ПРН. Крім того, у розробленому авторами ОП посібнику «Кваліфікаційні роботи з психології: вектори підготовки та захисту», зазначено найменування ПР1-ПР-11 та інтегральну компетентність, які досягаються здобувачами під час виконання і захисту кваліфікаційної роботи. Відтак наявна суперечність між змістом ОПП та цього посібника. У захищених магістерських роботах наявні окремі недоліки в оформленні літературних джерел: 1) частина здобувачів вищої освіти використовує абсолютно усі посилання без зазначення сторінок; 2) частково некоректно оформлені бібліографічні описи тощо. Рекомендовано: 1) переглянути ОПП на предмет досягнення конкретних ПРН ОК «Атестація (підготовка та захист кваліфікаційної роботи)»; 2) посилити увагу наукових керівників на забезпеченні у здобувачів вищої освіти навичок коректності оформлення посилань та культури цитувань у кваліфікаційних роботах; проводити процедуру попереднього захисту магістерських робіт або призначити нормоконтролера за кількістю активно використаних джерел і норм їхнього бібліографічного оформлення (виродовж 2024 р.).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ дійшла висновку про: повну відповідність ОПП «Психологія. Практична психологія» за двома підкритеріями: 5.1., адже форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення студентами результатів навчання, а також оприлюднюються заздалегідь; 5.3., адже у ЗВО визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і послідовно дотримуються під час реалізації ОП та відповідність у значному ступені підкритеріям: 5.2., адже констатовано повну відповідність даного підкритерію, оскільки ОП передбачає складання атестаційного іспиту та захист кваліфікаційної роботи, однак кваліфікаційна робота не забезпечує жодного ПРН; 5.4., адже у закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що переважно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу, однак у кваліфікаційних роботах трапляються випадки недостатньої кількості активного використання здобувачами наукових джерел і некоректність оформлення посилань. Відповідні зауваження не є суттєвими, незначно впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти й можуть бути усунені за наступного перегляду ОПП. Враховуючи холістичний підхід, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОПП за критерієм 5 рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

До реалізації ОП залучені кваліфіковані викладачі 90% яких мають науковий ступінь та/або вчене звання. Із десяти ПНН залучених до ОП один є доктором психологічних наук, один – доктором педагогічних наук, 7 – кандидатами наук з профілю ОК, один – без наукового ступеня та вченого звання. Прикметно, що усі 100% залучених НПП є випускниками МДПУ ім. Б. Хмельницького, а гарант ОП – ректором даного ЗВО. Семеро із десяти НПП належать до робочої групи, які розробляли дану ОПП. Стаж науково-педагогічної діяльності залучених НПП перебуває у діапазоні від 14 до 31 р. Педагогічне навантаження розподілене пропорційно і кожен НПП забезпечує на ОП не більше трьох ОК. Проте чотири із 14 ОК наведених у додатку 2 відомостей про самооцінювання забезпечуються сумісниками (в т.ч. гарант ОП), а 100% задіяних НПП, які забезпечують усі без винятку заявлені ОК є виключно жіночої статі (гендерна диспаритетність). Крім того, відповідно до наказів про затвердження тематики кваліфікаційних робіт на 2023-2024 н.р. (див. запит ЕГ №2) ст.викладач Г. Варіна (без наукового ступеня та вченого звання) є науковим керівником магістерських робіт у 18 здобувачів. Щоправда додатково консультантами зазначаються доц. Н. Фалько та проф. О. Ковальова. Однак, слід врахувати, що зазначені НПП є науковими керівниками інших магістерських робіт (доц. Н. Фалько – 17 осіб; проф. О. Ковальова – 16 осіб). Водночас науковими керівниками магістерських робіт є асистент Т. Братишко, викладач-стажист Ю. Зінченко, ст.викладач Т. Мостова). На основі аналізу ел.сторінки кафедри психології та додатку №2 відомостей про самооцінювання з'ясовано, що частина НПП є практикуючими психологами (авторами та тренерами тренінг-практикумів, психотерапевтами, психологами-волонтерами); 8 із 10 НПП мають свідоцтва про реєстрацію авторського права; 8 із 10 залучені до реалізації освітнього проєкту Erasmus+Модуль Ж.Моне; 9 із 10 мають не менше п'яти фахових публікацій за останні п'ять років (крім доц. Л. Кобильнік); абсолютно усі НПП часто проходять стажування та є членами багатьох професійних об'єднань. Також позитивним є те, що усі НПП, які залучені до реалізації ОП мають опубліковані статті у виданнях, які належать до видань Web of Science (сукупно 23 статті), Scopus (сукупно 26 статей). У ЗВО запроваджено чіткі вимоги до академічної/професійної кваліфікації НПП через їх відповідність п.36-38 Ліцензійних умов. Зокрема у всіх НПП залучених до реалізації ОП у додатку 2 відомостей самооцінювання задекларовано виконання від 5 (Ю. Надольська) до 13 пунктів (Н. Фалько) Ліцензійних умов за останні 5 років. Однак в абсолютної більшості НПП у п.4 зазначаються усі їх методичні доробки (для інших ОК, інших спеціальностей і, навіть, інших рівнів освіти), а не для конкретної ОК.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У МДПУ імені Богдана Хмельницького діє Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів), що регламентує організацію та проведення конкурсного відбору, кваліфікаційні вимоги до посад НПП, процедури заміщення вакантної посади та укладання трудового договору

(контракту), припинення трудових відносин тощо. Конкурсний відбір проводиться на засадах: прозорості, змагальності, законності, добросовісності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на заміщення вакантних посад НПП. Публікація оголошення про проведення конкурсу здійснюється на офіційному веб-сайті університету, а в разі конкурсного відбору на посади завідувачів кафедр також і в друкованих ЗМІ. Під час зустрічей ЕГ з керівником та менеджментом МДПУ (зустріч 1), гарантом (зустріч 2) та адміністративним персоналом (зустріч 8) з'ясовано, що обговорення кандидатури здійснюється на засіданні профільної кафедри. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента, який не є працівником університету, кафедра може зобов'язати його попередньо прочитати пробні лекції. Водночас при доборі НПП першочергово беруться до уваги такі відомості про претендента: наявність і рівень наукового ступеня; наявність і рівень вченого або почесного звання; наявність повної вищої освіти за профілем кафедри; рівень володіння державною мовою; загальна кількість наукових і навчально-методичних праць, наукових праць у фахових виданнях із відповідної галузі науки, а також винаходів; підвищення кваліфікації з відповідного напрямку (дисциплін); науковий та методичний рівень проведення навчального заняття (у разі їх проведення). Остаточний розгляд кандидатури й обрання претендента здійснюється на засіданні вченої ради університету/інституту/факультету залежно від посади. Вчена рада обирає претендентів шляхом таємного голосування. Для об'єктивного конкурсного добору НПП також керуються Положенням про роботу конкурсної комісії по відбору кандидатур на заміщення вакантних посад НПП, Положенням про атестацію педагогічних працівників, Положенням про рейтингову комісію з питань оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності НПП, Положенням про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності НПП. Зокрема, у 2023 р. пройшли конкурсний відбір п'ятеро НПП кафедри психології (Прокоф'єва О., Ковальова О., Кобильнік Л., Шевченко С., Варіна Г.). У випадку продовження трудових відносин також беруться до уваги звіт кандидата про роботу за попередній період і показники об'єктивного рейтингу НПП, котрі сприяють практиці конкурсного добору викладачів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На сайті кафедри психології розміщено понад півсотні підписаних угод про співпрацю з різними профільними установами та організаціями, а також детальна інформація про партнерство з вісьмома міжнародними фондами, чотирма закордонними, 16 вітчизняними науковими установами та 12 громадськими організаціями. Залучення роботодавців до організації освітнього процесу відбувалось на етапі розробки та впровадження ОП. Зокрема наявні позитивні рецензії-відгуки на ОП зовнішніх стейкхолдерів (О. Кононенко, Г. Шиліна), а також долучено роботодавців (М. Семікін, Н. Мусієнко, Т. Ткачова, Н. Савченко) у ролі членів робочої групи з розробки ОП. 10.02.2023 р. та 16.01.2024 р. відбулися форуми і круглі столи «Практична підготовка на освітніх програмах спеціальності 053 Психологія: Погляд стейкхолдера». У вільному доступі є 99 укладених договорів з базами проходження практики. Водночас на сторінці кафедри наявні анкети і результати анкетування роботодавців та випускників, які нині також постають у ролі роботодавців. Під час зустрічей ЕГ з випускниками (зустріч 6), роботодавцями (зустріч 7) та відкритій зустрічі підтверджено поліформатна і багаторівнева співпраця кафедри психології і гаранта ОП з роботодавцями. Зокрема, учасники зустрічей підтвердили свою участь у розширених засіданнях кафедри з обговорення ОП, перманентних опитуваннях у формі анкетування (надісланого на електронну пошту), форумах, конференціях, семінарах тощо. При цьому їхні рекомендації систематично враховують для покращення ОП (див. протоколи засідань кафедри психології). Також зі слів роботодавців вони є рецензентами ОП, кваліфікаційних робіт, навчально-методичних видань, сприяють організації та проведенню практик в своїх установах. Двоє роботодавців (Т.Мостова, Н.Савченко) зазначили, що недавно працевлаштували у себе випускників даної ОП і дуже задоволені рівнем їхньої як теоретичної так і практичної підготовки. Крім того, на відкритій зустрічі багатьма представниками громадянського суспільства та державних установ наголошено на важливій соціальній місії даної освітньої програми та активній спільній волонтерській діяльності з НПП. Водночас роботодавцями не підтверджена відображена у самооцінюванні ЗВО інформація про їхню участь у роботі атестаційних комісій. Зокрема, на зустрічі із роботодавцями (зустріч 7) представниця Запорізького міського територіального центру соціального обслуговування Наталія Кваша не підтвердила наявності подібного досвіду. Також зазначений факт не підтверджений випускниками даної ОП (зустріч 6).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Відповідно до Положення про організацію та проведення гостьових лекцій у МДПУ імені Богдана Хмельницького (від 18.04.2023 р.) проведення гостьових лекцій може здійснюватися на оплатній та безоплатній основах. Умови фінансового забезпечення участі гостьового лектора в науковій та освітній діяльності ЗВО визначаються умовами договору про співпрацю. Оплата послуг запрошених лекторів за узгодженням сторін може здійснюватися за рахунок зовнішніх (гранти, стипендіальні фонди, спонсорська допомога, кошти установи, що направляє тощо) і внутрішніх (спеціальний фонд) джерел університету. На сторінці кафедри психології (рубрика «Стейкхолдери і роботодавці») відображено основні форми співпраці, а також прикріплено відеозаписи майстер-класів запрошених професіоналів-практиків: 1) Л. Буцька, 06.03.2024 р.; 2) І. Калашник, Т. Яценко, 13.02.2024 р.; 3) Т. Кузьменко, 01.12.2023 р.; 4) В. Назаревич, 01.12.2023 р.; 5) О. Сербова, 01.12.2023 р. Водночас наявні підтвердження гостьових лекцій в архіві новин кафедри психології: 1) 20.03.2023 р. д.психол.н., професор кафедри психології Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка Наталія Савелюк провела гостьову лекцію «Психологічні засади управління конфліктами в команді»; 2) 29.11.2022 р. старший викладач кафедри педагогіка та спеціальна освіта Дніпровського національного університету, член асоціації «Дитячих та сімейних психологів України»,

медичний психолог, арт-терапевт Юлія Поліщук провела лекцію «Використання інноваційних технологій в роботі з немовленневими дітьми»; 3) 03.12.2023 р. к.психол.н., доцент кафедри психології та педагогіки НТУ України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського Сербова Ольга провела майстер-клас «Вплив архетипів на духовну трансформацію українців під час війни». На зустрічі ЕГ з академічним персоналом (зустріч 3) названі запрошені практики Л. Браславець, Н. Кваша, В. Назаревич. На зустрічі з ЕГ із здобувачами вищої освіти (зустріч 4) студенти згадали гостей лекції Т. Кузьменко, О. Сербової, О. Стражного. На зустрічі ЕГ № 6 випускникам найбільше запам'ятали майстер-класи Т. Москаленко, Т. Мостової. Частина роботодавців (зустріч 7) і присутніх на вільній зустрічі підтвердили свою участь у гостьових лекціях на запрошення гаранта та НПП кафедри психології. Позитивним в контексті даного підкритерію вважаємо й те, що частина штатних працівників кафедри є сертифікованими фахівцями з арт-терапії, гештальт-терапії, психодрами, кризової терапії та членами професійних організацій: Національна психологічна асоціація, Арт-терапевтична асоціація, Інститут психодрами, сучасної психології та психотерапії, Південно-східна українська асоціація практичних психологів і арт-терапевтів, Асоціація психотерапевтів і психоаналітиків України, Асоціація психіатрів України.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Вимоги до професійного розвитку НПП викладені у Положенні про професійний розвиток НПП, котре регламентує види, форми, зміст та організацію підвищення кваліфікації НПП як в Україні так і за кордоном. Також ним регулюється обсяг (тривалість) та періодичність підвищення кваліфікації працівників, фінансування та визнання його результатів. ЗВО має цілісну систему професійного розвитку НПП. НПП мають підвищувати свою кваліфікацію не рідше одного разу на 5 років в обсязі не менше ніж 6 кредитів ЄКТС. У ЗВО є декілька видів підвищення кваліфікації НПП, а саме: навчання за програмою підвищення кваліфікації (довгострокове, короткострокове); стажування; окремі види діяльності НПП (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня). Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, самоосвіта. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись, а здобуті кредити накопичуватись. Пропоновані МДПУ ім. Б.Хмельницького загальноосвітні програми підвищення кваліфікації для НПП презентовані на сайті ЗВО, а профільні курси та сертифікаційні програми підвищення кваліфікації з психології подані на сторінці кафедри психології. Аналіз інформації на електронній сторінці кафедри психології та додатку №2 відомостей про самооцінювання, дав змогу встановити, що усі викладачі, які залучені до реалізації ОП вчасно та у повному обсязі проходять стажування/підвищення кваліфікації на базі інших ЗВО та профільних установ України, а також безпосередньо на базі МДПУ ім. Б.Хмельницького. Крім того, 9 з 10 НПП залучених до реалізації ОП пройшли підвищення кваліфікації за кордоном: Гузь Н. (Польща, Чехія, США), Гончарова О. (Польща, Естонія, Молдова), Надольська Ю. (Польща), Сегеда Н. (Польща), Шевченко С. (Німеччина, Естонія), Варіна Г. (Німеччина, Польща), Прокоф'єва О. (Естонія, Польща, Німеччина), Ковальова О. (Польща, США, Чехія), Фалько Н. (Естонія). Дотримуючись принципів академічної свободи, НПП має право обрати місце, тематику, форму і строки стажувань. Стажування у ЗВО, з якими укладено угоди, здійснюється безкоштовно. Університет також сприяє професійному розвитку НПП через наявність власних програм ПК. Зокрема на зустрічі ЕГ з адміністративним персоналом (зустріч 9) озвучено, що для усіх бажаючих НПП університету організовано безкоштовні курси з англійської мови. На основі підписаних договорів НПП мають змогу пройти стажування за кошти держзамовлення. Водночас, міжнародний відділ ЗВО пропонує НПП інформацію про індивідуальні гранти для проходження закордонних стажувань (зокрема Erasmus+). Крім того, НПП кафедри психології мають змогу удосконалювати власні професійні навички у Психологічному центрі МДПУ ім. Б.Хмельницького, який надає психологічні послуги студентам (в т.ч. ВПО) усіх факультетів, НПП і персоналу ЗВО.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності у МДПУ ім. Богдана Хмельницького здійснюється системно та регламентується Положенням про рейтингове оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності НПП, що охоплює порядок розрахунку рейтингу результативності професійної діяльності НПП, процедуру складання рейтингу професійної діяльності кафедр, факультетів та загального рейтингу НПП в університеті, механізм застосування відомостей оцінювання результативності професійної діяльності НПП та особливості розгляду апеляції. Прикметно, що за підсумками 2022-2023 н.р. викладачі ОП посіли перші місця у рейтингу (ст.викладач Г. Варіна – 1 місце, доц. Н. Фалько – 2 місце, проф. О. Ковальова – 4 місце, доц. С. Шевченко – 7 місце), а кафедра психології посіла друге місце в університеті. Власне чітко встановлені процедури, прозора методика обчислення рейтингу є передумовою об'єктивності оцінювання здобутків НПП, а відтак неупередженого підходу до їх матеріального / нематеріального заохочення. Положення про преміювання чітко окреслює 12 підстав для преміювання НПП і додаткові 7 критеріїв виплати премій усім категоріям працівників. На зустрічі ЕГ з адміністративним персоналом (зустріч 9) головний бухгалтер озвучила суму виплачених премій за 2023 рік конкретно для НПП кафедри психології (230 тис. грн.) за такі досягнення: 1) найвищий бал у рейтингу НПП (ст.викладач Г. Варіна); 2) найвищий бал у рейтингу кафедр (завкафедри психології); 3) за підготовку переможців конкурсів (О. Ковальова, Г. Варіна); 4) за високий рівень організаційної роботи; 5) за високі успіхи в науковій та навчально-методичній роботі; 6) матеріальне заохочення за публікації у наукометричних виданнях Scopus і WoS (Варіна Г., Фалько Н., Ковальова О., Шевченко С., Прокоф'єва О.). Водночас, згідно з Колективним договором матеріальне стимулювання передбачає надбавки за вчені звання та наукові ступені (доцент – 25%, професор – 33%, кандидат наук, доктор філософії – 15%, доктор наук – 25% від посадового окладу). На зустрічі ЕГ з керівником та

менеджментом (зустріч 1) ректор Н. Фалько повідомила, що НПП, які займають перші 10 місць у рейтингу преміюють у розмірі окладу. Топ-три кафедри отримують додаткове преміювання. Крім того, у до Новорічних свят традиційно преміюють усіх працівників ЗВО. На зустрічі ЕГ з академічним персоналом (зустріч 3) НПП (С.Шевченко, О.Ковальова, Г.Варіна) підтвердили їх неодноразове преміювання у різних номінаціях. На зустрічі ЕГ № 8 з адміністративним персоналом зазначено, що преміювання НПП також відбувається з боку профспілкового комітету. Практикуються у ЗВО й нематеріальні форми заохочення, зокрема нагороджені Подяками МОН України (Прокоф'єва О., Гузь Н., Варіна Г., Ковальова О.), Почесною грамотою Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації (Фалько Н.), Почесною грамотою Запорізької обласної ради (Кобильнік Л., Шевченко С.).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Усі НПП, які залучені до реалізації ОП мають дуже велику кількість опублікованих статей у виданнях, які належать до наукометричних видань Web of Science (сукупно 23 статті), Scopus (сукупно 26 статей). Усі НПП мають надзвичайно велику кількість профільних стажувань загальний обсяг яких значно виходить за межі рекомендованих 6 кредитів ЄКТС. Дев'ять з десяти НПП залучених до реалізації ОП пройшли підвищення кваліфікації за кордоном (Польща, Чехія, США, Естонія, Молдова, Німеччина), а 8 із 10 залучені до реалізації освітнього проєкту Erasmus+Модуль Жана Моне. Водночас, частина залучених до реалізації НПП є практикуючими психологами (авторами та тренерами тренінг-практикумів, психотерапевтами, керівниками психологічних центрів, психологами-волонтерами). На ОП наявна дуже широка практика залучення до аудиторних занять запрошених практиків. Прикметно, що стейкхолдерами часто стають саме колишні випускники даної ОП. На сайті кафедри психології розміщено понад півсотні підписаних угод про співпрацю з різними профільними установами та організаціями, а також 99 укладених договорів з базами проходження практики. На сторінці кафедри психології (рубрика «Стейкхолдери і роботодавці») відображені основні форми співпраці, а також прикріплені численні відеозаписи майстер-класів запрошених професіоналів-практиків. Зазначена відеотека є доволі унікальним інструментом роботи стейкхолдерів і роботодавців із здобувачами вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Роботодавцями та випускниками ОП не підтверджена відображена у самооцінюванні ЗВО інформація про залучення роботодавців до роботи атестаційних комісій. Рекомендовано: 1) з метою підвищення прозорості форм підсумкового контролю та посилення співпраці із стейкхолдерами залучати зовнішніх незалежних практиків/роботодавців до атестаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи (з 2024-2025 н.р.).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ дійшла висновку про: повну відповідність ОПП «Психологія. Практична психологія» за підкритеріями: 6.1., адже до реалізації ОП залучено доволі кваліфікованих викладачів 90% яких мають науковий ступінь та/або вчене звання й регулярно підвищують свою кваліфікацію; 6.2., адже процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму, а також наявна позитивна практика організації об'єктивних рейтингів НПП; 6.4., адже на ОП наявне системне залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців; 6.5., адже ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми та у співпраці з провідними вітчизняними і зарубіжними організаціями; 6.6, адже у ЗВО добре працюють механізми матеріальних і нематеріальних заохочень НПП, що упредметнюються у формі численних премій, надбавок до зарплати, подяк, грамот й базуються на показниках комплексної рейтингової системи. відповідність у значному ступені підкритерію 6.3., адже ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, проте зовнішні незалежні практики/роботодавці не залучаються до атестаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи. Відповідні зауваження не є суттєвими, незначно впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти й можуть бути усунені за наступного перегляду ОПП. Враховуючи холистичний підхід, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОПП за критерієм 6 рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази, що використовується для реалізації ОП «Психологія. Практична психологія», ЕГ переконалася, що фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення є на достатньому рівні для досягнення визначених ОП цілей та ПРН. Після тимчасового переміщення МДПУ знаходиться у наданих аудиторіях та гуртожитку КЗВО «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія», а на момент акредитації навчальний процес перенесено до фахового коледжу (3 поверх), у зв'язку із пошкодженням одного з корпусів Хортицької академії. Усі аудиторії обладнані мультимедійним забезпеченням, а також враховують можливості підготовки психологів до різних видів професійної діяльності (наприклад, крім стандартних (лекційних) аудиторій, наявний кабінет, оснащений для проведення тренінгових занять, розділений на зони, для здійснення індивідуального консультування чи психодіагностики та для групових форм роботи) із вільним доступом до мережі Інтернет (вільний доступ до Wi-Fi), кабінет для комп'ютеризованої діагностики, (сертифіковані викладачі проводять «Тест Векслера», «Айс Я-психолог»). Для користування магістрів також доступні приміщення ГО «Мелітополь», центр розвитку «Дитячі мрії», обладнанні усім необхідним за грантові кошти та власними силами НПП та здобувачів. Варто відзначити, що МТЗ постійно оновлюється за рахунок грантових програм, у 2023 році заклад отримав 200 ноутбуків для НПП та студентів від HP та Microsoft за сприяння Фондації О.Зеленської. У МДПУ до вторгнення діяли потужні лабораторії: лабораторія психології здоров'я, лабораторія психофізичних досліджень, які продовжили свою роботу у дистанційному режимі, діяльність яких було продемонстровано під час резервної зустрічі. Наявне навчально-методичне забезпечення ОП представлено на сайті дистанційної освіти, що продемонстрували НПП ЕГ під час огляду МТБ на резервній зустрічі, включає в себе анотації курсу, політику курсу, змістовні модулі, лекції, презентації, завдання до самостійної роботи, методичні рекомендації до самостійної роботи та тестовий контроль. Учасники освітнього процесу мають особистий доступ до сайту дистанційної освіти. Для забезпечення освітнього процесу використовують ліцензійний Zoom (270 ліцензій), BigBlueButton, Google Workspace. Навчально-методичні матеріали ОК за ОП доступні в електронному вигляді.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

МДПУ забезпечує вільний безоплатний доступ НПП і здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, підтверджено ЕГ під час експертизи ЕГ підтверджено. Зокрема, встановлено, що наявність цифрових технологій та безкоштовного Wi-Fi на території ЗВО, включно з укриттям, уможливорює використання сучасних пед.методів та діджиталізації освітнього процесу. МДПУ надає доступ та вибір до різноманітних ресурсів - Zoom, Google Meet, BigBlueButton, Google Workspace (зазначали здобувачі та НПП під час зустрічей з ЕГ) та бібліотечні фонди, що сприяє підвищенню якості освіти. Під час зустрічей з фокус групами, учасники зазначали, що користування такими додатковими послугами як репозитарій, присвоєння УДК, підбір літератури з каталогів за темою та ін. є безкоштовними. Забезпечується вільний доступ НПП та магістрантів до друкованих та електронних ресурсів бібліотеки МДПУ (у тому числі наукометричних баз Scopus та WoS) та можливість віддаленої роботи в даних базах. Усі технологічні процеси в бібліотеці є автоматизованими. Сторінка бібліотеки є захищеною, можна увійти за логіном, але є вкладка електронні ресурси з відкритим доступом та відкритий репозитарій. На сайті ЗВО у розділі «Структура Університету» є сторінка бібліотеки, яка інформативно наповнена періодичними виданнями спеціальностей. Учасники освітнього процесу мають доступ до Національної бібліотеки України ім.В.І.Вернадського. Під час відеоконференцій, огляду сайту, ЕГ переконалася, що на ОП реально і в повному обсязі використовують усі можливості доступу учасникам освітнього процесу до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів МДПУ.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси, констатовано ЕГ, під час онлайн огляду МТБ та аналізу відеоконференцій. Це регулюється діяльністю служби охорони праці та документами щодо забезпечення безпеки діяльності університету (Положення про систему управління охороною праці в МДПУ, Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у МДПУ, Плану роботи з охорони праці); розміщено актуальну інформацію про техногенно-екологічну безпеку та надзвичайні ситуації у ЗВО. Під час відеоекскурсії, ЕГ констатувала наявність протипожежних засобів (плани евакуації, вогнегасники), укриття (розраховане на 800 осіб), обладнане резервуарами з водою, аптечкою, санітарно-гігієнічними вузлами та Wi-Fi. Під час інтерв'ювання із здобувачами, студентським самоврядуванням ЕГ констатовано, що адміністрація ЗВО завжди чує, реагує і знає про потреби студентства, адже живуть в одному гуртожитку. Після переміщення ЗВО, студентам, які не мали можливості працювати дистанційно було передано ноутбуки. Згідно з ВСО, інформацією на сайті ЗВО, уточнень під час зустрічей, ЕГ констатовано, що для підтримки психічного здоров'я здобувачів ВО створено Психологічний центр. Задоволеність потреб та інтересів здобувачів визначають шляхом регулярних опитувань. ЕГ встановлено, що здобувачі задоволені освітнім середовищем.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час спілкування з представниками студентства, ЕГ переконалася, що усі види підтримки надають куратор ЄКТС, НПП, завідувач кафедри, Гарант, директорат інституту та інші структурні підрозділи МДПУ та здійснюється відповідно до Стратегії розвитку МДПУ. Інформаційна підтримка забезпечується доступністю інформації на сайті ЗВО, сторінці Інституту та кафедри, бібліотеки, Центру дистанційного навчання, на сторінках у соцмережах, офіційного телеграм каналу та інших засобів зв'язку. Про наявність спілкування та інформування через вайбер групи/телеграм канали наголошували і випускники ОП, які досі залишилися у таких групах та продовжують спілкування з НПП та між собою. Для інформування та встановлення зв'язку з адміністрацією, інформування про організацію освітнього процесу на сайті ЗВО створено розділ «Студенту», електронну скриньку довіри. Соціальні питання регулюються нормативно-правовими документами. Консультативна та психологічна підтримка здійснюється Психологічним центром та первинною профспілковою організацією. Організаційна підтримка забезпечується, зокрема, наявністю на офіційному сайті ЗВО положень та методичних рекомендацій, що регулюють різні аспекти освітнього процесу. Під час огляду сайту на сторінці кафедри розміщено вкладку «Освітній процес» та розміщено усю необхідну інформацію (розклад, силабуси, графік освітнього процесу та ін.). Під час спілкування зі здобувачами та представниками Студентського самоврядування ЕГ було визначено, що організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка забезпечується за участі дирекції Інституту, завідувача кафедри – проводить зустрічі із здобувачами стосовно виявлення різного типу проблем та їх швидкого регулювання. Консультативна підтримка надається індивідуально за запитом здобувачів, так і згідно графіка консультацій за допомогою засобів електронного зв'язку, що в умовах пандемії та початку воєнних дій на території України відбувається через (вайбер групи, зум, телеграм, електронну пошту та ін.). Результати опитування щодо підтримки магістрів вказують на задоволеність респондентів освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою, обговорюються на засіданні кафедри. Зустрічі зі здобувачами свідчать про високий рівень студентоцентризму, студенти можуть вільно комунікувати із НПП та адміністрацією. У ЗВО розроблені системні анкетування та опитування, для виявлення рівня задоволення організацією освітнього процесу або ж труднощів, опубліковані результати. ЕГ засвідчує, що усі види підтримки організовані на достатньому рівні, відділи університету функціонують системно.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На час огляду МТБ МДПУ, навчальний корпус було перенесено до гуманітарного фахового коледжу на 3 поверх. Вхід облаштований пандусом та низьким входом, але на 3 поверх потрібно підніматися сходами, на якому розташовані приймальна комісія, кафедра психології та навчальні аудиторії. У підвальному приміщенні корпусу розташоване укриття на 800 осіб, але студенти з ООП спуститися самостійно туди не зможуть, адже відсутній пандус. У гуртожитку наявний низький вхід без сходинок, тому особи з ООП легко можуть зайти у приміщення. У гуртожитку є ліфт. За даною ОП особи з ООП не навчаються. Варто зазначити, що здобувачі ОП «Психологія. Практична психологія» навчаються дистанційно, тому критичної ситуації для осіб з ООП не виникало. Організація супроводу здобувачів ВО з ООП в МДПУ здійснюється відповідно до Положення про організацію інклюзивного навчання. Ще до початку повномасштабного вторгнення, МДПУ було замовлено проектно-кошторисну документацію для облаштування ганків корпусів з метою створення умов доступності закладу освіти для навчання осіб з ООП. На сайті ЗВО у вкладці «Соціальні питання» є вкладка «Для осіб з особливими потребами», де розміщено інформацію до кого можна звертатися у разі виникнення нагальних питань або ситуації: Куратора з організаційно-виховної роботи зі студентською молоддю, Студентської ради, Психологічного центру. Також надано графік роботи та контакти Психологічного центру.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час спілкування з фокус групами ЕГ мала змогу ознайомитися з результатами опитування здобувачів вищої освіти. Опрацювавши результати анкетування студентів ОП та після інтерв'ювання з усіма учасниками освітнього процесу, можна зазначити, що випадків дискримінації, корупції та сексуального насильства в МДПУ не виявлено. ЗВО визначило чіткі механізми та процедури врегулювання конфліктних ситуацій різного типу. При вирішенні конфліктних ситуацій учасники освітнього процесу керуються Положенням про організацію освітнього процесу та Порядком прийняття та розгляду повідомлень про можливі факти порушення Антикорупційної програми, Положенням про порядок і процедури врегулювання ситуацій, пов'язаних з корупцією, Положенням про Комісію з проведення оцінки корупційних ризиків, Антикорупційною програмою; Положенням про політику запобігання, попередження та протидію булінгу (цькуванню), дискримінації та сексуальним домаганням, Порядком подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування), дискримінації, сексуальним домаганням та іншим проявам неетичної поведінки. ЕГ переконалася, що процедури вирішення конфліктних ситуацій є доступними усім учасникам освітнього процесу, з якими вони знайомі, що підтверджено на зустрічах. Проте магістранти повідомили, що в разі виникнення певних ситуацій звертатимуться, передусім, до гаранта, завідувачки кафедри і викладачів ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Мелітопольський державний педагогічний університет є переміщеним до КЗВО «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» у виділенні приміщення, продовжує розвивати матеріально-технічну базу для освітнього процесу за ОП «Психологія. Практична психологія» за рахунок виграних грантів, закупаючи необхідне обладнання та техніку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатня обладнаність навчального корпусу (відсутність ліфта на 3 поверх та пандусів в укриття) перешкоджає пересуванню осіб з особливими освітніми потребами. Рекомендовано: 1) враховуючи важку ситуацію в державі, та те, що ЗВО є переміщеним, а також те, що за ОП не навчаються здобувачі з ООП, ЕГ рекомендує за можливості, створити умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ дійшла висновку про: повну відповідність ОПП «Психологія. Практична психологія» за підкритеріями: 7.1., адже, фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання; 7.2., адже заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми; 7.3., адже освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси; 7.4., адже заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою; 7.6., адже в МДПУ існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми. відповідність у значному ступені за підкритеріями: 7.5., адже заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою, але ЕГ побачила недостатню обладнаність навчального корпусу та укриття для осіб з ООП. Відповідні зауваження не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти, можуть бути усунені до початку наступного навчального року, та, враховуючи холістичний підхід, ЕГ дійшла висновку про рівень В ОПП за критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ з'ясувала, що в МДПУ існує нормативна база, яка регулює процедуру розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, визначається Положенням про організацію освітнього процесу, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти, Положенням про освітню програму підготовки здобувачів, Положенням про участь здобувачів вищої освіти у забезпечення якості освіти, Положенням про центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу. За результатами фокус-груп ЕГ було з'ясовано, що критерії, за якими відбувається перегляд ОП, формулюються як результат зворотного зв'язку з НПП, здобувачами вищої освіти та роботодавцями, а також з урахуванням прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства та рекомендацій ЕГ попередніх акредитацій ОП в МДПУ (зі слів ректора та директора центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу) відповідно до Моделі внутрішнього забезпечення якості освіти та Політики у сфері якості МДПУ та Плану роботи; з'ясовано, що всі структурні підрозділи ЗВО, задіяні в системі забезпечення якості, інші учасники освітнього процесу дотримуються цих процедур. Відповідно до зазначених вище Положень зміни до ОП виробляє робоча група під головуванням Гаранта ОП. Після підготовки проєкту ОП та оприлюднення на сайті МДПУ упродовж 1 місяця збираються пропозиції щодо удосконалення. Пропозиції обговорюються на засіданні робочої групи, засіданні випускової кафедри, засіданні вченої ради ННІСПМО та затверджується Вченою радою МДПУ.

Гарант ОПП та НПП під час фокус-зустрічі повідомили, що перегляд ОП здійснюється щорічно за результатами моніторингу рівня задоволеності здобувачів, випускників, викладачів та роботодавців через систему проведення опитувань за групами. Результати опитувань та пропозицій кожної групи (здобувачі, НПП, стейкхолдери) висвітлені на сайті у матеріалах засідань проєктних/робочих груп освітніх програм кафедри відображених у протоколах та Таблицях пропонованих змін 2023р., 2024 р. Зараз на сайті оприлюднено Проєкт ОП 2024. Представники студради та стейкхолдери підтвердили, що їх залучають до моніторингу, обговорення та періодичного перегляду ОП через безпосереднє спілкування та через опитування у вигляді анкет та внесення пропозицій. Стейкхолдери також зазначили, що їм надсилають ОП на електронну пошту для ознайомлення.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічі зі студентами та представниками студентського самоврядування ЕГ було отримано підтвердження, що здобувачі обізнані з процедурою періодичного перегляду ОП. Залучення здобувачів до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення відбувається через анкетування з можливістю залишати пропозиції, яке відбувається на рівні кафедри, інституту, університету. За результатами аналізу спілкування зі здобувачами, результатів опитування усіх рівнів ЕГ переконалася, що опитування проводяться системно, а пропозиції здобувачів враховуються. За ОП є студентські гаранті, які мають обов'язки відповідно до Положення співпрацює з гарантом ОП. У грудні 2023 року на кафедрі психології відбулась зустріч зі студентськими гарантими та старостами академічних груп спеціальності 053 Психологія «Студентський гарант: пропозиції до оновлення освітніх програм». Пропозиції здобувачів відображено у Таблицях пропонованих змін 2023р., 2024 р. та Протоколах засідань кафедри. Представники студентського самоврядування керуються дією Положення, є членами Вченої ради МДПУ, вчених рад Інституту ННІСПМО та факультетів, що дозволяє їм долучатися до обговорення ОП та якості освітнього процесу.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В МДПУ налагоджена система взаємодії з роботодавцями. На сторінці кафедри створено вкладку «Стейкхолдери та роботодавці». Під час зустрічі з роботодавцями, ЕГ переконалася, що вони долучаються до освітнього процесу ОП. Стейкхолдери зазначали, що активно співпрацюють із завідувачкою кафедри, гарантом та НПП, забезпечують супровід для здобувачів під час проходження практик, долучаються до проведення гостьових лекцій, засідань кафедри та робочої групи ОП. За свідченнями стейкхолдерів моніторинг ОП відбувається шляхом анкетування. Врахування пропозицій стейкхолдерів відображено у протоколах. Н-д., при перегляді ОП у 2024 р. стейкхолдери рекомендували (протокол №9 від 31 січня 24 р.): включити до програми практики активну роботу здобувачів освіти з батьками учнів, підбір методик їх діагностики та проведення профілактичних заходів щодо подолання наслідків війни; запропонували долучати здобувачів освіти до діагностики психічного стану дітей, у тому числі у дистанційному форматі; звернути особливу увагу на психологічну допомогу вчителям/батькам щодо попередження та подолання наслідків емоційної виснаженості і на використання технік саморегуляції та групової роботи; акцентували увагу на долученні здобувачів освіти в якості асистентів під час проведення групових форм роботи практичними психологами. Таким чином, ЕГ переконалася, що роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За свідченнями учасників фокус-груп в МДПУ наявне збирання інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників, адже на кафедрі зrealізовується ОП «Психологія. Практична психологія», яка має випускників. Здебільшого зв'язок із випускниками реалізується під час особистого спілкування із завідувачкою кафедри, гарантом та НПП з випускниками. За свідченням випускників ОП на зустрічі з ЕГ, у випускників досі є вайбер (телеграм) групи зі студентських років, у яких вони продовжують спілкуватися з НПП, багато з випускників продовжили навчання в аспірантурі, велика кількість випускників працюють за фахом в Україні та за кордоном, багато випускників служать у ЗСУ, працюють у ГО і благодійних організаціях та стали стейкхолдерами ОП. На сайті кафедри створено сторінку «Випускники спеціальності», де розміщено інформацію про випускників та їх досягнення. Також на цій сторінці є вкладка, яка веде до «Асоціації випускників Університету», яка діє відповідно до Положення, Президію асоціації, Відповідальних за моніторинг з працевлаштування. Також представлено Випускників МДПУ та Відомих випускників університету. Для випускників діє онлайн реєстрація до Асоціації. Для випускників ОП розроблено анкету «Університет очима випускників». Декілька випускників ОП є працівниками кафедри. ЕГ переконалася в існуванні практики збирання інформації про випускників ОП під час фокус-груп із ними.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості МДПУ вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми та здійснюється через залучення фахівців Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу. ЕГ мала змогу поспілкуватися з керівником Центру, яка розповіла як система забезпечення якості ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП. При розробці й оновленні ОП проводиться моніторинг Комісією з експертизи якості ОП спеціальностей Вченої ради, науково-методичною радою, навчальним відділом, що забезпечує її відповідність вимогам Стандарту і нормативним документам університету та ін. Процедури щодо забезпечення якості реалізації, контролю та моніторингу внутрішніх показників освітньої діяльності за ОП проводяться на рівні кафедр, ННІСПМО та університету. На рівні кафедр виявлені недоліки з реалізації ОП обговорюються на засіданнях, рішення включаються до плану роботи кафедри. В процесі аналізу результатів анкетувань - бесіди кураторів зі здобувачами. НПП, стейкхолдери та здобувачі на зустрічі з ЕГ підтвердили факти реагування на побажання студентів та долученість до реалізації ОП та освітнього процесу. На рівні університету проводяться Заходи щодо удосконалення освітньої діяльності та усунення недоліків, які були виявлені під час акредитації освітніх програм. Крайній відбувся у 2022р., а наступний заплановано на 2024. Пропозиції покращення ОП «Психологія. Практична психологія» відображено у таблицях пропозицій 2021, 2022, 2023, 2024. ЕГ переконалася в проведення системного опитування за ОП, що свідчить про можливість виявлення недоліків вчасного реагування на них.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

При визначенні перспектив розвитку освітніх програм та врахування рекомендацій попередніх акредитацій ОП різних рівнів ЗВО керується: Здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в університеті із дотриманням вимог ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ EN ISO 9001:2018, Рекомендаціями Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу за результатами анкетування «Якість освітніх програм очима науково-педагогічних працівників», Рекомендації Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу за результатами анкетування «Організація освітнього процесу в університеті очима здобувачів вищої освіти», Аналіз рекомендацій, наданих Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та плану заходів щодо удосконалення освітньої діяльності та усунення недоліків, які були виявлені під час акредитації освітніх програм у 2019-2022 рр., та до Плану-звіту заходів з усунення ризиків. За словами учасників фокус-груп, прикладом врахування рекомендацій ЕГ попередніх акредитацій було оновлення усіх Положень (у 2022 р.), що регламентують освітню діяльність та діяльність структурних підрозділів. Також було враховано зауваження та пропозиції, отримані при первинній акредитації ОП у 2018 р. – оновлено програми практик, розширено перелік баз практик, підвищено публікаційну активність НПП у наукометричних базах даних Scopus, WoS, фахових виданнях.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В МДПУ створено необхідні передумови для розвитку культури якості серед усіх учасників освітнього процесу. Під час онлайн зустрічей з фокус-групами здобувачів, випускників, керівником та менеджментом ЗВО, адміністративним персоналом та допоміжними структурними підрозділами, ЕГ переконалася, що в ЗВО панує сприятлива атмосфера, є злагоджена діяльність структурних підрозділів, існують можливості для професійного росту та навчання, відповідно до п.3 «Інституційна структура ВСЗЯ ВО» Положення. «Розподіл основних функціональних обов'язків структурних підрозділів університету у ВСЗЯ» наведений у Додатку 2 до Положення, що сприяє постійному розвитку ОП і має структуру: за видами діяльності (організаційна, моніторингова, методично-консультативна, експертно-діагностична, аналітична, інформаційна), складові діяльності (планування, забезпечення вертикальної та горизонтальної координації робіт та видів діяльності, розробка положень, інструкцій, методичних рекомендацій, забезпечення працездатності технічних засобів навчання, якості кадрового забезпечення, навчально-методичного забезпечення, рівень викладання ОК, оновлення ОП, реалізація ОП, залучення стейкхолдерів, процедури вільного вибору ОК, оприлюднення результатів анкетувань та ін.), структури (комісія Вченої ради з експертизи якості ОП, Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу, Центр роботи з гарантантами, Науково-методична рада, Відділ міжнародних зв'язків, Центр освітніх дистанційних технологій, комісія Вченої ради з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності, Науково-методична рада, Навчальний відділ та ін). В МДПУ діє Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу, що регламентується Положенням, основне завдання якого є: (п.3.1.) реалізація політики університету щодо забезпечення якості освітнього процесу та дотримується Політики у сфері якості, Настанови з якості, у якій (с.53, Табл.5) подано Матрицю відповідальності за процеси СУЯ. Центр здійснює діяльність відповідно до Плану роботи, проводить заходи щодо популяризації культури якості освіти як в Україні, так із вивченням міжнародного досвіду, анкетування. Про діяльність Центру та взаємодію інших структур ЗВО розповіла директор Центру та Голова Комісії Вченої ради університету з експертизи якості ОП під час зустрічі з ЕГ. Зі слів академічності, під час зустрічі, ЕГ переконалася, що вони беруть участь на всіх етапах розробки та вдосконалення ОП, обговорюючи її зміст та коригуючи його, оцінюючи якість освітнього матеріалу, а також, вирішуючи питання практичної підготовки та подальшого працевлаштування випускників, співпрацюючи з потенційними роботодавцями та долучаються до написання звіту самоаналізу. До постійного розвитку ОП від етапу її започаткування долучаються також

представники зовнішньої академічної спільноти, які підтвердили свою долученість під час зустрічі з ЕГ. Представники здобувачів є членами дорадчих органів, у т.ч. Вченої ради інституту та університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У Мелітопольському державному педагогічному університеті на взірцевому рівні розроблено та послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, розроблено Моделі внутрішнього забезпечення якості освіти та чітку Політику у сфері якості МДПУ. На взірцевому рівні налагоджена можливість оперативного отримання змістовної інформації від здобувачів, роботодавців, академічної спільноти, випускників за допомогою анкетування та спілкування у вигляді круглих столів, гостьових лекцій. Здобувачі вищої освіти є представниками дорадчих органів (Вченої ради інституту та університету) безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми. Роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. У МДПУ існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми за рахунок функціонування «Асоціації випускників Університету» та «Випускників спеціальності», що забезпечує системність збирання інформації про кар'єрний шлях випускників та популяризацію МДПУ. Система забезпечення якості вищої освіти у МДПУ забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми; результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій у ЗВО, були враховані під час її розробки та перегляду: підтверджено усіма учасниками фокус груп та на взірцевому рівні оформлено документально: протоколи засідань кафедр, таблиці змін в ОП, методичних рекомендацій Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу та ін. документів. В академічній спільноті Мелітопольського державного педагогічного університету сформована висока культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. Усе зазначене є фактами, які мають взірцевий характер.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Не встановлено

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ дійшла висновку про: повну відповідність із взірцевим характером ОПП «Психологія. Практична психологія» за підкритеріями: 8.1., адже у МДПУ на взірцевому рівні системно розроблено, затверджено моніторинг та періодичний перегляду ОП, що відбувається із визначеною загальноінституційною політикою та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти; 8.2., адже залучення здобувачів вищої освіти до процесу перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості можна вважати взірцевим; 8.3., адже рівень взаємодії зі стейкхолдерами на постійній основі та їх залученість до освітнього процесу та системи забезпечення якості освіти налагоджено на високому рівні; 8.4., адже у МДПУ наявні взірцеві практики збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників; 8.5., адже, система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми; наявні взірцеві та інноваційні практики, що відображено у створеній Моделі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у МДПУ та Настанові з якості, проведенні заходів на національному та міжнародному рівнях (Круглий стіл в рамках XV Міжнародної виставки «Сучасні заклади вищої освіти» на тему: «Упровадження сучасних цифрових та хмарних технологій проєктів і програм для підвищення якості освіти і освітньої діяльності», «Вивчення Європейського досвіду впровадження системи управління якістю освітніх послуг» (у рамках міжнародного проєкту Erasmus + Jean Monnet Module); 8.6., адже ЗВО максимально враховує зауваження і пропозиції, висловлені під час попередніх акредитацій інших ОП, що забезпечує корисність процедури акредитації для МДПУ як засобу удосконалення діяльності останнього; 8.7., адже наявною є висока культура якості, яка свідчить, що ЗВО реалізує спільні цінності, які визначають якість освіти як інституційну ціль, а її забезпечення – як спільну відповідальність усієї спільноти МДПУ: на зразковому рівні відбувається залучення усіх учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення. Взірцевої уваги заслуговує діяльність Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу в завдання якого входить здійснення аналізу фактів, висунення пропозицій щодо покращення діяльності на робочих нарадах (засіданнях вчених рад інституту/факультетів – для груп ОП, Вченій раді університету – для внутрішньої практики у цілому) та моніторинг за їх виконанням. Зазначене

вище засвідчує, наявну взірцеву та інноваційну культуру якості в МДПУ. Враховуючи сильні сторони, позитивні та взірцеві практики в контексті критерію 8, ЕГ дійшла до висновку, що ОП «Психологія. Практична психологія» обґрунтовано відповідає рівню «А».

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У МДПУ визначено чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Вся необхідна інформація щодо діяльності університету та його структурних підрозділів є доступною на офіційному сайті ЗВО. У вільному доступі є інформація про всі типи внутрішніх нормативно-правових документів Університету у вкладці «Документи вищого навчального закладу, пов'язані з організацією освітнього процесу», що стосується Організації освітнього процесу (Концепція освітньої діяльності, Графік освітнього процесу на 2023/2024 навчальний рік, Методичні рекомендації до розроблення та оформлення робочої програми освітнього компоненту (навчальної дисципліни, практики), Методичні рекомендації до розроблення силабусу освітнього компонента, Методичні рекомендації щодо розроблення освітніх програм та Положень з організації освітнього процесу (Положення про організацію освітнього процесу, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти, Положення про академічну доброчесність, та ін.). У процесі дистанційної експертизи було встановлено, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регулюються Статутом, Колективним договором. Варто відзначити, що велика кількість Положень ЗВО знаходиться на стадії оновлення і представлено до громадського обговорення. Під час зустрічі з усіма учасниками фокус-груп та аналізу офіційного сайту, ЕГ переконалася, що МДПУ своєчасно оприлюднює на офіційному сайті точну та достовірну інформацію, що стосується якісної реалізації ОП. На систематичному рівні проводяться опитування, що дає можливість кожному учаснику освітнього процесу подати свої зауваження та пропозиції через опитувальники, що розміщено на сайті ЗВО. Варто відзначити, що комунікація між учасниками освітнього процесу за ОП є на високому, про що зазначили і здобувачі, і стейкхолдери, і НПП. ЕГ констатує, що сайт МДПУ має зручний інтерфейс та систему пошуку, викладено усі матеріали, що стосуються освітнього процесу та акредитації ОП.

2. Зклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП «Психологія. Практична психологія» є оприлюдненим на офіційному сайті Університету сторінці кафедри психології у закладці «Обговорення освітніх програм», де є можливість залишити пропозиції та зауваження до ОП та мати зв'язок із гарантом ОП, зазначені вкладки діють постійно. Також за зазначеною вкладкою розміщено проекти ОП попередніх років, протоколи врахування пропозицій та змін в ОП, а також детально та інформативно подано інформацію у зведеній таблиці Пропозицій щодо оновлення ОП (2023 р.), (2024 р.), що свідчить про постійний моніторинг та розвиток ОП.

3. Зклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Затверджена Вченою радою ЗВО редакція ОП «Психологія. Практична психологія» 2023р. оприлюднена на сайті ЗВО на сторінці кафедри психології Навчально-наукового інституту соціально-педагогічної та мистецької освіти у вкладці «Освітні програми кафедри психології». У вільному доступі перебувають силабуси та інші матеріали до вивчення ОК на сторінці ННІСПМО за вкладками «Освітній процес», «Силабуси» з якими можуть ознайомитися не лише здобувачі, а й усі зацікавлені особи. Під час фокус-груп, усі стейкхолдери зазначили, що обсяг оприлюдненої ЗВО інформації є достатнім, щоб забезпечити можливість зробити поінформований вибір щодо вступу на ОП і роз'яснити роботодавцям цілі і зміст підготовки здобувачів за нею. Зручний інтерфейс вебсайту ЗВО дозволяє швидко знайти потрібну інформацію декількома способами. На сайті ЗВО у відкритому доступі є усі форми анкет, які проводяться у ЗВО та результати їх обговорення за вкладкою «Анкетування», «Результати анкетування». Також на сайті МДПУ у закладці «Акредитація освітніх програм Нацагенством» було опубліковано інформацію про акредитацію ОП «Психологія. Практична психологія» та відкриту зустріч з експертами ЕГ. Також розміщено відомості про самооцінювання, Наказ про призначення ЕГ, Програму візиту, та матеріали попередніх акредитацій за спеціальністю 053 Психологія.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На взірцевому рівні забезпечена прозорість та публічність основних документів і процедур, що регулюють освітній процес за ОПП і своєчасне розміщення та оновлення інформації на сайті ЗВО, де максимально викладено інформацію для забезпечення можливості потенційним вступникам зробити поінформований вибір, а роботодавцям – уточнити цілі та зміст підготовки здобувачів за цією програмою. Усі стейкхолдери мають можливість не лише надати свої зауваження й пропозиції до проекту ОПП, але й отримати зворотний зв'язок від її розробників у вигляді узагальнених результатів громадського обговорення, який постійно залишається актуальним і відкритим. Сучасний інтерфейс вебсайту МДПУ має взірцевий характер, що дозволяє швидко знайти потрібну інформацію кількома способами, а також наявні у вільному доступі робочі програми ОК, що забезпечує поінформований вибір здобувачів щодо вступу на ОП. Відкрито доступ до опитувань та результатів опитувань, надано можливість зворотнього зв'язку зі стейкхолдерами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не встановлено

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ дійшла висновку про: повну відповідність із взірцевим характером ОПП «Психологія. Практична психологія» за підкритеріями: 9.1., адже у МДПУ визначено чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми мають взірцевий характер, завдяки максимальній наповнюваності, прозорості та доступності інформації для магістрантів та усіх учасників освітнього процесу (у тому числі, й для стейкхолдерів), ЕГ зазначає зручний інтерфейс сайту та зручний пошук через систематизацію інформації за вкладками та розділами, а також постійне оновлення сайту; 9.2., адже МДПУ не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів), детально та інформативно зібрано та подано інформацію у зведеній таблиці Пропозицій щодо оновлення ОП «Психологія. Практична психологія», що свідчить про постійний моніторинг та розвиток ОП на взірцевому рівні; 9.3., адже МДПУ на взірцевому рівні своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства. ЕГ переконалася в реалізованості обговорення ОП зі стейкхолдерами та усіма учасниками освітнього процесу та їх залучення до реалізації даної ОП та максимально-повного висвітлення інформації на сайті ЗВО, що здійснюється на взірцевому рівні. Враховуючи сильні сторони, позитивні та взірцеві практики в контексті критерію 9, ЕГ дійшла до висновку, що ОП «Психологія. Практична психологія» обґрунтовано відповідає рівню «А».

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ЕГ відчувала біль, сум та одночасну радість та глибоку шану на акредитаційній експертизі. Біль та сум, адже ті страждання, той травмівний досвід, що їх пережили НПП університету та здобувачі ВО, які залишили усе рідне у м. Мелітополь – назавжди у їх серцях та душах. ЕГ переповнювала радість від сили духу та мужності не лише вистояти, але й активно розвиватися у надскладних умовах життя у прифронтовій зоні та за 2 роки на акредитаційній експертизі показати чудовий результат праці керівництва закладу на чолі із ректоркою, гарантом ОП «Психологія. Практична психологія» Наталею Фалько, потужним, ідейним НПП кафедри психології на чолі із завідувачкою кафедри, директоркою Центру експертизи та моніторингу якості освітнього процесу Олесею Прокоф'євою. ЕГ відзначає чіткий, структурований та максимально змістовний звіт самооцінювання ОП «Психологія. Практична психологія», що було підготовлено на акредитацію. Здобувачі ВО, випускники ОП, роботодавці та усі присутні на відкритій зустрічі висловлювали щире подяку та любов до університету. Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, демонструючи свою незламність, показав приклад стійкості та жаги до удосконалення та розвитку. ЕГ отримала не лише задоволення при роботі акредитаційної експертизи через прекрасно злагоджений та структурований процес, але й багато ідей щодо удосконалення освітнього процесу та зичить головного – якнайшвидшої реалізації єдиної для усіх мелітопольців мрії – повернутися на деокуповану територію у мирній Україні!

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	A
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	A
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Михальчук Юлія Олександрівна

Члени експертної групи

Гіряк Андрій Несторович

Балахтар Валентина Візиторівна

Марчак Тетяна Андріївна